

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Державний університет "Житомирська політехніка"
Освітня програма	43062 Управління земельними і водними ресурсами
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний університет "Житомирська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	43062
Назва ОП	Управління земельними і водними ресурсами
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Тіхлівець Світлана Валеріївна, Саакянц Олександр Олександрович, Михайлів Ірина Романівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.02.2026 р. – 25.02.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://ztu.edu.ua/site/files/1/docs/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F/103_%D0%92%D0%A1%D0%9E_%D0%91_2026.pdf
Програма візиту експертної групи	https://ztu.edu.ua/site/files/1/docs/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F/103_%D0%9F%D0%92_%D0%91_2026.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

На основі аналізу ОПП «Управління земельними і водними ресурсами» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ЕГ підтвердила її повну відповідність акредитаційним критеріям, визначеним за спеціальністю 103 «Науки про Землю». Зміст ОП цілком відповідає Стандарту ВО та відображає актуальний стан розвитку природничих наук й виробничої практики. ОП спрямована на формування у здобувачів системних професійних компетентностей, необхідних для ефективного вирішення дослідницьких та аналітичних завдань, що забезпечує підготовку конкурентоспроможних фахівців. Структурні компоненти ОП та її нормативна база повністю узгоджені з внутрішніми документами університету, вимогами МОН України та чинним законодавством. ОПП має чітко виражений регіональний контекст і популярність серед здобувачів. Освітній процес організовано на високому професійному рівні із залученням кваліфікованого викладацького складу та використанням сучасної матеріально-технічної бази. Програма функціонує на засадах публічності та інклюзивності, а наявні механізми зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами дозволяють оперативно адаптувати навчання до вимог ринку праці. Найбільш яскраво вираженими позитивними практиками даної ОПП є: 1. Співпраця зі стейкхолдерами та міжнародна діяльність: - тісна взаємодія з підприємствами галузі, роботодавцями, академічною спільнотою та зарубіжними ЗВО на всіх етапах реалізації ОП; - участь викладачів та здобувачів у міжнародних грантових проектах; 2. Студентоцентроване навчання та академічна доброчесність: - активна політика перезарахування РН, отриманих під час неформальної освіти, що спонукає здобувачів до саморозвитку і самовдосконалення; - стимулювання систематичної роботи: практика виставлення підсумкових оцінок на основі поточної успішності; 3. Зв'язок навчання з наукою та практикою: - функціонування наукового гуртка «Аналітична хімія та геохімія довкілля», завдяки якому здобувачі вже з першого курсу мають можливість долучитись до наукових досліджень; - участь здобувачів у виконанні госпдоговірних тематик, що виконуються на замовлення галузевих підприємств. - наявність наукових праць, написаних викладачами спільно зі студентами, у фахових виданнях та матеріалах конференцій. 4. Цифровізація освітнього процесу: - використання платформ Moodle (Освітній портал) для забезпечення доступності та прозорості навчання; - функціонування внутрішньої системи Digital University, за допомогою якої контролюються весь документообіг у ЗВО.

Недоліки

Під час акредитації ОП ЕГ було виявлено певні групи недоліків та слабких сторін, які не впливають на якість реалізації освітнього процесу. 1. Проектування ОП та НП: кількість форм підсумкового контролю (іспити, заліки та захисти курсових робіт) перевищує 8, включно із курсовими роботами, у деяких семестрах: 2 семестр – 9; 3 семестр – 9; 4 семестр – 10; 6 семестр – 9, що свідчить про значну кількість освітніх компонентів, що вивчаються протягом навчального року, у. ч. малокредитних, а для курсових робіт передбачений окремий вид контролю. Для здобувачів заочної форми для 2024 і 2025 рр. відсутні навчальні плани (гарант пояснила відсутністю наборів здобувачів). Також, у профілі ОП (п. 2.1 перелік освітніх компонентів) не співпадає з розділом V. План освітнього процесу (навчальний план) в частині назв циклів підготовки. 2. Опитування стейкхолдерів: несистематичність опитувань роботодавців та відсутність опитувань випускників програми; відсутність в анкетах для опитування здобувачів питань щодо об'єктивності викладачів при складанні здобувачами іспитів/заліків, а зміст анкет для здобувачів практично не оновлювався з 2020 року. 3. Навчально-методичне забезпечення дисциплін: для ОК 3 та ОК 37 відсутні методичні вказівки до виконання практичних робіт, для ОК 9, ОК 11, ОК 12, ОК 27 недоступні курси на платформі Moodle, про ОК 14, ОК 30, ОК 33, ОК 35, ОК 36 відсутня інформація в освітньому порталі. У навчальному процесі використовується методичне забезпечення розроблене для інших спеціальностей (101, 183), н-д, ОК24(Герасимчук Л. О.), ОК23 та ОК9 (Валерко Р.А.), ОК3 (Білошицька З.А.) і ОК20 (Устименко В.І.). За ОК30, ОК33, ОК14 (Кірейцева Г.В.) і ОК12, ОК27 (Пацева І.Г.) - інформація про навчально-методичне забезпечення відсутня. 4. Під час реалізації ОП для здобуття необхідних цифрових компетентностей у галузі наук про Землю не використовується ліцензоване спеціалізоване програмне забезпечення, а лише те, що перебуває у вільному доступі - GOOGLE EARTH PRO, QGIS, WXtrack, APT Decoder. 5. Положення про організацію освітнього процесу та інші нормативні документи ЗВО не містять деталізованого опису процедур моніторингу якості ОП – зокрема, конкретних строків проведення моніторингових заходів, визначення відповідальних осіб за кожен етап та механізмів реалізації. 6. Частина нормативних документів, що регламентують процеси та обов'язки учасників освітнього процесу (наприклад Положення про внутрішній аудит), має обмежений доступ і потребує авторизації для ознайомлення. 7. На Освітньому порталі відсутній архів проектів освітніх програм попередніх років, що унеможливує відстеження динаміки змін ОП.

Рекомендації

1. Гаранту та робочій групі при перегляді і оновленні програми у 2026 р. розглянути можливість зменшення кількості форм підсумкового контролю у семестрі шляхом оптимізації ОК і зменшення їх кількості (в ОП 2025 р. 11 дисциплін обсягом з кр. ЄКТС, що складає близько третини обсягу обов'язкової частини). Гаранту оприлюднити НП заочної форми для здобувачів 2024, 2025 р., адже можливе поновлення/переведення здобувачів. виправити розбіжності в п.2.1 профілю ОП та розділу V НП в частині опису циклів загальної та професійної підготовки,

обов'язкової та варіативної частин. 2. ВЗЯО ЗВО у червні 2026 р. провести опитування роботодавців щодо якості підготовки та випускників щодо задоволеності ними рівнем отриманої освіти. Оновити зміст анкет для здобувачів, зокрема включивши питання щодо задоволеності окремими ОК, практичною підготовкою та якістю зворотного зв'язку від викладачів, додати питання щодо об'єктивності викладачів при складанні іспитів/заліків. Переглянути та затвердити нову редакцію Положення про анкетування стейкхолдерів та відповідних анкетних форм. 3. НПП, які будуть викладати відповідні ОК, до початку 2026-2027 н. р. розробити НМК для ОК3 та ОК37. Гаранту додати в освітній портал інформацію за ОК14, ОК30, ОК33, ОК35, ОК36 та забезпечити найближчим часом доступ здобувачам до ОК9, ОК11, ОК12, ОК27. У другому семестрі 2025-2026 н. р. розробити НМК для здобувачів спец. 103 Науки про Землю: Герасимчук Л. для ОК24, Валерко Р. для ОК23 та ОК9, Білошицькій З. для ОК3 і Устименку В. для ОК20. До початку 2026/2027 н. р. гаранту забезпечити наявність НМК для ОК30, ОК33, ОК14 (Кірейцева Г.) і ОК12, ОК27 (Пацева І.). 4. Гаранту ОП спільно із завідувачем випускової кафедри до початку 2026/2027 н. р. проаналізувати потреби здобувачів у спеціалізованому ПЗ для ДЗЗ, ГИС-аналізу та гідро моделювання, на підставі цього забезпечити доступ щонайменше до 2-3 додаткових програмних продуктів (зокрема, навчальних ліцензій ArcGIS, ENVI, HEC-RAS або їхніх аналогів), результатом чого стане розширення переліку ПЗ, зафіксоване в оновлених силабусах відповідних ОК. 5. До початку 2026/2027 н. р. гаранту ОП спільно з ВЗЯО внести зміни до Положення про організацію освітнього процесу (або розробити окремий локальний акт), у якому визначити конкретні етапи, строки, відповідальних осіб та інструменти моніторингу якості ОП для забезпечення прозорості та системності моніторингових процедур. Маркером виконання є наявність затвердженого документа з деталізованим описом таких процедур, розміщеного у відкритому доступі на сайті ЗВО. 6. До початку 2026/2027 н.р. адміністрації ЗВО забезпечити відкритий доступ (без потреби авторизації) до всіх нормативних документів, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. Маркером виконання є вільний доступ до зазначених документів для будь-якого користувача. 7. До початку 2026/2027 н. р. створити на Освітньому порталі архів проектів ОП за попередні роки із зазначенням дати оприлюднення та затвердження кожної редакції.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Усі загальні і фахові компетентності та програмні результати навчання, рекомендовані для освітньо-професійних програм чинним Стандартом вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для першого (бакалаврського) рівня, наявні в ОП «Управління земельними і водними ресурсами»; їх формулювання в освітній програмі збігаються з оригінальними зі Стандарту, з доповненням за вибором ЗВО переліку фахових компетенцій додатковими К 23 – К 24 та програмних результатів навчання додатковими ПР 16 – ПР 22. Доцільність такого розширення переліку фахових компетентностей та програмних результатів навчання, за поясненнями гаранта, здебільшого стосуються виокремлення унікальності ОП. Аналіз представлених у профілі ОПП матриць відповідності... та забезпечення... показує, що певна кількість обов'язкових освітніх компонентів сприяють формуванню кожної передбаченої ОП загальної та фахової компетентності і досягненню кожного програмного результату навчання, включно із додатковими. На виконання наказу МОН № 842 від 13.06.2024 р. «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» щодо доповнення переліку компетентностей випускника до ОП 2024 і 2025 р. внесено додаткову загальну компетентність К 25 – «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів не доброчесності». Встановлені Стандартом та визначені ЗВО РН, разом із загальними і фаховими компетентностями забезпечують підготовку висококваліфікованих фахівців з управління водними і земельними ресурсами зі знаннями щодо будови, складу, походження, розвитку Землі або її геосфер, явищ і процесів, що в них відбуваються. Здобувачі ОП освоюють методи, методики та технології (фізичні і хімічні методи, методи натурного, прямого та опосередкованого, безпосереднього лабораторного або дистанційного дослідження компонентів Землі, процесів і явищ, методи моделювання та опрацювання інформації).

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт за спеціальністю 103 Науки про Землю відсутній. Професійна кваліфікація не присвоюється.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Управління земельними і водними ресурсами» полягає у формуванні професійного світогляду фахівця, який надає можливість, з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, розв'язувати складні спеціалізовані задачі наук про Землю, вирішувати практичні проблеми в управлінні водними та земельними ресурсами в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів наук про Землю, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=5498>), що безпосередньо відповідає Місії (Розвиваємо лідерів) та Візії (Університет, в якому освітній процес спрямований на інтелектуальну, соціокультурну та особистісну трансформацію здобувача освіти у лідера змін, здатного створювати інновації у глобальному світі) Житомирської політехніки, що відображені у Стратегії ЗВО на 2024-2028 рр. (<https://ztu.edu.ua/>, вкладка Університет) та корелює з метою освітньої діяльності університету (п. 2.2 Концепції освітньої діяльності), яка полягає у відтворенні інтелектуального потенціалу держави шляхом підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для підприємств усіх форм власності, наукових та освітніх установ, органів державної влади і управління (<https://ztu.edu.ua/>, вкладка Університет).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Роботодавці виступили основними ініціаторами запровадження у ЗВО даної ОП та наразі залишаються вагомим учасником її функціонування, змін та удосконалення. Врахування їхніх інтересів та пропозицій відбувається різними шляхами. 1.Долучення до процедур проектування та перегляду ОП, адже до складу робочої групи завжди включений представник роботодавців: у 2022 р. О. Пекарська – гол. спеціаліст департаменту екології та прир. ресурсів Київської ОДА та у 2023-2025 рр. О. Гоша – нач. відділу водних відносин та басейнної взаємодії БУВР р. Прип'ять. 2. Отримання відгуків на ОП та рецензій. У різні роки залучались директор філії ДП «НДПІ землеустрою» П. Васьковський, нач.управління БУВР В. Азіма, заввідділу геологічної екології та пошукових досліджень д.геол.н. І. Багрий, голова ГО «Захист малих річок України» О. Розанов, гол. технолог КП «Житомирводоканал» С. Сивко та ін. Слід зауважити, що конкретних пропозицій та зауважень у них не наведено (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=5498>). 3. Участь роботодавців у навчальному процесі через викладання окремих дисциплін (зав. лабораторії агрохім. досл., екол. безпеки земель та якості продукції ІСГ Полісся НААН України С. Ковальова та директор ТОВ ЕКО-МБ О. Медвідь), читання гостьових лекцій, виробничі екскурсії та головування у ЕК, що підтверджено на фокус-групах. 4. Опитування роботодавців, але на сайті ЗВО <https://ztu.edu.ua/page/443.html> наведені результати опитування лише за 2023/2024 та 2024/2025 н.р., що свідчить про їх несистематичність. У ЗВО також практикується проведення щорічних Круглих столів зі стейкхолдерами, на яких розглядаються шляхи подальшого розвитку ОП і на які запрошуються представники галузевих підприємств, регіонального бізнесу, академічної та наукової спільноти різних ЗВО та установ (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=195873>). Побажання щодо змісту ОП та особливостей навчання на ній здобувачі можуть висловити куратору, будь-якому викладачу, передавати через представників студентського самоврядування або напяму звертатись до гаранта. Представники здобувачів входять до складу робочої групи. Студентським самоврядуванням також проводяться Круглі столи, на яких розглядається ОП та здобувачі можуть надати свої пропозиції (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=195873>). Випускники, здобувачі та представники студентського самоврядування, присутні на онлайн-зустрічах підтвердили ЕГ реальність таких пропозицій, які полягали у посиленні практичної спрямованості навчання та проходження практик на профільних підприємствах і установах, вивченні сучасних вимог щодо управління земельними і водними ресурсами тощо. Усі побажання опрацьовуються робочою групою (до складу якої входять НПП, здобувачі та представники роботодавців) і вносяться відповідні корективи до ОП. Випусковою кафедрою практикуються щорічні оновлення ОП (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=5498> завантажені щорічні версії починаючи з 2022 р., які враховують пропозиції зацікавлених сторін.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП «Управління земельними і водними ресурсами» в ДУЖП вперше введена в дію 01.09.2020 р. Зі спілкування з гарантом встановлено, що передумовами запровадження програми є попит на фахівців, що володіють знаннями з раціонального використання, охорони, відновлення та моніторингу земельних і водних ресурсів, використовуючи ГІС та геопросторовий аналіз в умовах впровадження європейських норм управління. При формулюванні цілей та результатів навчання розробники ОП керувались також потребами регіонального ринку праці, адже, на сьогодні Житомирська область є регіоном, який постраждав внаслідок Чорнобильської аварії, гірничодобувного навантаження та військової агресії, що зумовлює попит на фахівців з рекультивації, ремедіації й безпечного управління водно-земельними системами. Враховуючи, що студенти даної ОП переважно є мешканцями

Житомирщини, вони задовольняють регіональний попит на відповідних фахівців, що підтверджено представниками роботодавців на зустрічі з ЕГ. При формулюванні цілей та ПРН враховані тенденції розвитку спеціальності 103 Науки про Землю (зміни природного середовища та їх вплив на потреби сучасного суспільства - ОК 6, 8, 9, 11-12, 17-19, 34), галузевий контекст (фокус на потреби у фахівцях, які володіють спеціалізованими знаннями і вміннями – ОК 4, 19-20, 23, 26, 30, 31, 32, 35), вимоги до комунікативних та загально-суспільних навичок (ОК 1, 3, 15, 16, 37). Галузевий та регіональний контексти ОП (ОК 26, 30, 31, 42), сфокусовані на підготовці фахівця, який володіє основами природоохоронного законодавства (ОК 24, 25, 33, 36), їх технологій та оцінки (ОК 14, 27, 28), базовим рівнем комп'ютерних технологій та картографічного моделювання (ОК 10, 22), охорони праці та безпеки життєдіяльності (ОК 13), забезпечують також ПРН додатково визначені закладом вищої освіти (ПР 16 – ПР 22). При формуванні цілей та РН в ОП враховано досвід вітчизняних та закордонних університетів. На вітчизняному ринку освітніх послуг підготовку бакалаврів такого профілю здійснює низка ЗВО, серед яких гарантом виділено досвід реалізації відповідних програм у КНУ імені Тараса Шевченка, ЛНУ ім. І. Франка, НУВГ (м. Рівне), ВДПУ ім. М. Коцюбинського. На основі проведеного аналізу гарантом та робочою групою визначені компоненти освітньої програми та їх структурно-логічна схема, а також оновлено змістове наповнення окремих ОК та розширено перелік ВК. Серед закордонних університетів, за поясненнями гаранта, проаналізовано подібні програми Пармського університету (Італія), Університету імені Миколая Коперника в м. Торунь (Польща), Інституту наук про Землю та Університету Евори (Португалія), що дозволило інтегрувати в ОП засади сталого управління природними ресурсами, адаптації до кліматичних змін та застосування екосистемного підходу.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У якості позитивних сторін слід відмітити тісну співпрацю з роботодавцями за різними напрямками: участь у проектуванні, перегляді та рецензуванні ОП; читання гостьових лекцій та викладання окремих дисциплін; проведення виробничих екскурсій та практик. Проаналізувавши Відомості СО, надану інформацію під час зустрічей, позитивні практики, сильні та слабкі сторони, ЕГ прийшла до висновку повної відповідності ОПП «Управління земельними і водними ресурсами» за підкритеріями 1.1 - 1.3, 1.5, наявності незначних недоліків за підкритерієм 1.4, що відповідає рівню В за критерієм 1.

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено, у якості слабкої сторони можна відмітити несистематичність опитувань роботодавців та відсутність опитувань випускників програми.

Рекомендації

Відділу моніторингу та забезпечення якості освіти ЗВО у 2026 р. провести опитування роботодавців щодо якості підготовки здобувачів ОП «Управління земельними і водними ресурсами» та випускників програми щодо задоволеності ними рівнем отриманої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю за першим рівнем вищої освіти, п. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». 25 % (60 кредитів ЄКТС) від загальної кількості кредитів припадає на дисципліни вільного вибору здобувачів освіти що теж відповідає вимогам п. 15 ч.1 статті 62 ЗУ «Про вищу освіту». Підсумкова атестація здобувачів проводиться у формі прилюдного захисту кваліфікаційної роботи, як і визначено Стандартом вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем освіти спеціальності 103 – Науки про Землю.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП «Управління земельними і водними ресурсами» має чітку структурно-логічну схему освітніх компонентів, які дозволяють у сукупності досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Вивчення основних ОК проводиться впродовж 1–8 семестрів. 177 кредитів ЄКТС належать до обов'язкових ОК (загальна підготовка складає 63 кредитів ЄКТС, дисципліни професійної підготовки — 114 кредитів ЄКТС). Такі обов'язкові освітні компоненти, ОК 8, 9, 10, 12, 14, частково ОК 4, 6, 11 у навчальному плані віднесені до дисциплін загальної підготовки, хоча за своїм змістовим наповненням є, скоріше, професійної підготовки. З 177 кредитів ЄКТС 18 кредитів відведено на навчальні та виробничі практики (ОК 38 Ознайомча практика (3 кредити ЄКТС), ОК 39 Навчальна практика (3 кредити ЄКТС), ОК 40 Виробнича практика (6 кредитів ЄКТС), ОК 41 Переддипломна практика (6 кредитів ЄКТС), 9 кредитів на підготовку кваліфікаційної (бакалаврської) роботи (ОК 42). Здобувачі за даною ОПП виконують 4 курсові роботи з ОК 19, 26, 30 та ОК 31. Процес вивчення обов'язкових освітніх компонентів циклів загальної та професійної підготовки, загалом, має логічну послідовність, враховує їх особливості та специфіку. У сукупності ОК дозволяють досягти всіх визначених ПРН та набути всіх компетентностей за стандартом спеціальності 103 Науки про Землю за першим (бакалаврським) рівнем. Також навчання за освітньою програмою забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача аналізувати суспільні процеси, у т. ч. за рахунок розвитку соціальних навичок. Аналіз структурно-логічної схеми та НП загалом підтверджує їх методичну послідовність та взаємозв'язок між дисциплінами. Під час онлайн-зустрічей та спілкування із НПП, здобувачами освіти, а також в процесі ознайомлення із силабусами вибіркових дисциплін, ЕГ відзначає, що дисципліни вибіркового циклу доповнюють формування загальних та фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, відповідно до напрямку спрямованості кваліфікаційної (бакалаврської) роботи здобувача. Отже, кількість та взаємозв'язок ОК дозволяють в сукупності досягти заявлених цілей та РН ОПП «Управління земельними і водними ресурсами». Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 103 Науки про Землю, галузі знань 10 Природничі науки.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 103 «Науки про Землю», що визначена Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, а саме природні та антропогенні об'єкти, процеси та явища у геосферах у взаємозв'язку, перетвореннях і розвитку в просторі та часі. Мета навчання на ОП «Управління земельними і водними ресурсами» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти інтегральної компетентності – здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області наук про Землю або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умовами недостатності інформації. Особливість програми полягає у її спрямованості на формуванні у здобувачів спроможності до визначення основних технічних, біологічних, хімічних та ін. напрямків рекультивації, ремедіації технічних об'єктів та сталого безпечного управління природними (водними та земельними) ресурсами, використовуючи передовий досвід галузевих установ та компаній регіону. Обов'язкові освітні компоненти циклу професійної (ОК 17 – ОК 36) та практичної підготовки (ОК 38 – ОК 42) спрямовані на професійну підготовку фахівця, здатного розв'язувати складні практичні завдання у професійній діяльності із застосуванням методів пізнання, моделювання та оцінювання. Присутні на онлайн-зустрічі представники роботодавців підтвердили, що ОП враховує вимоги сьогодення щодо формування необхідних фахових навичок у студентів, а фахово-орієнтовані дисципліни, які представлені у профілі програми є актуальними та необхідними для вивчення.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Освітньо-професійна програма «Управління земельними і водними ресурсами» забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Реалізація такої можливості регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/>. Вкладка «Освітня діяльність») та Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» вибіркових навчальних дисциплін (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=277>). Здобувачі, які навчаються на ОП обирають три дисципліни (12 кредитів) з циклу загальної підготовки і дванадцять дисциплін (48 кредитів) з циклу професійної підготовки. Порядок обрання такий: щорічно до 15 грудня гаранті ОП і завідувачі кафедр вносять перелік вибіркових ОК в Інформаційну систему "Портал Житомирської політехніки"; до 15 січня навчально-методичний відділ здійснює перевірку коректності внесених вибіркових ОК і відкриває доступ для внесення до інформаційної

системи анотацій; до 30 січня студенти можуть побачити у електронному кабінеті анотації. Після чого, Гарант, завідувач кафедри, НПП здійснюють ознайомлення студентів з переліком та анотаціями вибіркових ОК, порядком, термінами запису на їх вивчення. Вибір навчальних дисциплін здобувачами здійснюється шляхом заповнення онлайн-форми в електронному кабінеті (заповнення онлайн-форми, розміщеної на офіційному сайті ЗВО, подачі паперової заяви) у період з 1 по 15 лютого. Згідно п. 1.8. Положення про порядок та умови... при організації вивчення вибіркових дисциплін формуються групи чисельністю не менше 20 осіб для освітнього ступеню «бакалавр». За поясненнями начальника навчально-методичного відділу під час онлайн-зустрічі це правило застосовується для вибіркових компонент загальної підготовки, при обранні ВК професійної підготовки – незалежно від чисельності академічної групи. Можливі варіанти, коли здобувачі ОП, які навчаються на різних курсах можуть обрати однакову дисципліну. З анотаціями вибіркових дисциплін здобувачі можуть ознайомитись за покликанням <https://ztu.edu.ua/page/545.html>. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів ОП «Управління земельними і водними ресурсами» також забезпечується можливістю вільного вибору тем курсових та кваліфікаційних робіт, індивідуальних завдань, місць проходження виробничої і переддипломної практик. Під час спілкування з ЕГ здобувачі ВО продемонстрували хорошу обізнаність щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір дисциплін і підтвердили, що ЗВО забезпечив їм можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП і навчальний план (2024 р.) містять: ОК38 «Ознайомча практика» (3 кредити ЄКТС), метою якої є закріплення та актуалізація вмінь студентів щодо оцінки стану території на основі комплексного аналізу стану та взаємодії компонентів природного середовища; ОК39 «Навчальна практика» (3 кредити ЄКТС), метою якої є виконання комплексу топографічних робіт з крупномасштабних зйомок ситуацій та рельєфу місцевості, формування навичок і прийомів роботи з геодезичними приладами технічної та середньої точності; ОК40 «Виробнича практика» (6 кредитів ЄКТС), метою якої є формування професійних знань, закріплення набутого досвіду та безпосередня практична підготовка до самостійної високоефективної роботи, оволодіння методиками польових та лабораторних досліджень, збір, систематизація, узагальнення матеріалу для курсових робіт; ОК 41 «Переддипломна практика» (6 кредитів ЄКТС), метою якої є засвоєння професійних практичних знань, набуття вмінь, навичок та програмних результатів, професійного досвіду та готовності до самостійної трудової діяльності, збір матеріалів для кваліфікаційної роботи. Черговість проведення різних видів практичної підготовки характеризується логічною послідовністю. В ОП «Управління земельними і водними ресурсами» практична підготовка формує значний перелік загальних К 02-К05; К07-К12, К 25 та фахових К13-К24 компетентностей. Аналіз наданих на запит експертної групи документів (звіти, щоденники) підтверджують ефективність здобуття практичних компетентностей здобувачами ОП. Базами проведення виробничої та переддипломної практик слугують Басейнове управління водних ресурсів річки Прип'ять, ДП «Науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», Інститут сільського господарства Полісся НААН України, земельні відділи при місцевих органах виконавчої влади, приватний регіональний бізнес, що дозволяє досягти необхідних результатів навчання, визначених освітньою програмою. Договори про співпрацю з різними організаціями розташовані за покликанням: <https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=195877>. За результатами опитування здобувачів ОП (2024 -2025 н.р.) на питання «Практична підготовка забезпечує набуття компетентностей за фахом» 81,4 % респондентів зазначили оцінку «відмінно» і 18,6 % - оцінку «добре». Також, 83,72 % респондентів оцінили на «відмінно» і 16,28 % на «добре» твердження «Створені умови для проходження практики на підприємстві/профільні організації» (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=238284>). Проведене експертною групою інтерв'ювання здобувачів та академічного персоналу, дозволило зробити висновок про належний рівень організації практичної підготовки здобувачів та переконатись, що її зміст забезпечує здобувачів освіти необхідними для спеціальності знаннями і навичками.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Експертна група, аналізуючи зміст ОП «Управління земельними і водними ресурсами» встановила, що освітні компоненти даної ОП дозволяють отримати програмні компетентності, що можуть бути віднесені до соціальних навичок (soft skills). Формування соціальних навичок значною мірою відбувається під час вивчення дисциплін, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю, у тому числі ОК вибіркового блоку. У той же час, такі ОК 02, 06, 07, 11 сприяють формуванню фундаментальної грамотності, ОК 01, 03, 15, 16, 37 - соціальної і культурної обізнаності, здатності діяти соціально відповідально та свідомо. Вивчення дисциплін професійної підготовки формують вміння спілкуватись з фахівцями та експертами галузі, здатність працювати в інформаційному середовищі за фахом, уміння вирішувати проблеми, презентувати результати, критичного мислення, креативності тощо. Під час захисту курсових, практичних та лабораторних робіт, звітів з практик, індивідуальних завдань набуваються такі соціальні навички як адаптивність, креативність, лідерство, вміння спілкуватись та співпрацювати, вміння працювати в команді та вирішувати конфлікти; під час виробничої і переддипломної практик – вміння адаптуватись та працювати у новому колективі, спілкуватися із фахівцями різного профілю. На онлайн-зустрічі з ЕГ роботодавці вказали, що загалом вони задоволені рівнем набутих здобувачами соціальних навичок та можливістю їх адаптації у професійному середовищі. За результатами анкетування на питання «Освітня програма передбачає набуття навичок soft skills» 78,8 % здобувачів відповіли, що на відмінно і 21,2 % здобувачів – на добре. (<https://surl.li/vjbcjr>, опитування за 2025/2026 н.р.). Опитані роботодавці оцінили на середній бал 4,8-4,9 випускників ОП за такими критеріями: ерудованість, загальна культура, комунікабельність; здатність працювати в колективі, команді; здатність швидко

адаптуватись та проявляти гнучкість; націленість на кар'єрне зростання і професійне удосконалення; здатність до стратегічного мислення (опитування за 2024/2025 н.р., <https://surl.li/gstjeg>).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Тривалість теоретичного навчання, практичної підготовки, семестрового контролю становить 38-42 тижнів на навчальний рік. Тривалість заліково-екзаменаційної сесії становить 2 тижні. Кількість навчальних дисциплін із передбаченими формами контролю становить: 1 семестр – 8; 2 семестр – 9; 3 семестр – 9; 4 семестр – 10, включно з курсовою роботою; 5 семестр – 8, включно з курсовою роботою; 6 семестр – 9, включно з курсовою роботою; 7 семестр – 8, включно з курсовою роботою; 8 семестр – 7. Для підготовки та захисту кваліфікаційної роботи в графіку навчального процесу виділяється час для її завершення (до 6 тижнів). Для здобувачів ВО передбачено 12 тижнів за весь період навчання на проходження практики, у т. ч. 8 тижнів з відривом від навчання. Максимальне тижневе аудиторне навантаження для бакалаврів не перевищує 30 год. Згідно навчального плану 2024 р., загальний обсяг ОПП становить 7200 год., в т.ч. аудиторних занять – 3340 годин (46 %), а самостійної роботи – 3860 годин (54 %). Аудиторні заняття передбачають лекційні, практичні та лабораторні заняття. За результатами анкетування (2025-2026 н.р.), 78,8 % здобувачів оцінили на «відмінно» питання, «розподіл часу на аудиторну та самостійну роботу сприяє опануванню навчального матеріалу», на «добре» - 21,2 % респондентів (<https://surl.li/vjbcrl>). Під час спілкування з ЕГ здобувачі ВО повідомили, що скарг на перевантаженість у них немає. Отже, такий обсяг ОПП та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, дозволяє досягти цілей та ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Освітньо-професійна програма демонструє потужну практичну спрямованість. Це підтверджується структурою як обов'язкових так і вибіркових освітніх компонентів, які забезпечують формування практичних компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності випускників. Взаємодія з роботодавцями та іншими стейкхолдерами відображається у змісті освітніх компонентів, що було підтверджено під час зустрічі з експертною групою. Практична підготовка студентів посилюється через навчальні та виробничі практики, а також завдяки залученню професіоналів-практиків до навчального процесу. Дуальна форма здобуття освіти на ОП «Управління земельними і водними ресурсами» не реалізовується. З інформацією про сутність здобуття освіти за дуальною формою здобувачі можуть ознайомитись на сайті ЗВО за покликанням <https://ztu.edu.ua/page/615.html>.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП «Управління земельними і водними ресурсами» безпосередньо забезпечує досягненню глобальної цілі сталого розвитку 4, а саме забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх, через поставлену мету ОПП (формування професійного світогляду фахівця, який надає можливість ... розв'язувати складні спеціалізовані задачі наук про Землю, вирішувати практичні проблеми в управлінні водними та земельними ресурсами в процесі професійної діяльності або навчання...). Крім того, зміст ОП забезпечує досягнення глобальних цілей 1. Подолання бідності, 5. Гендерна рівність, Ціль 6. Чиста вода, Ціль 11. Сталий розвиток міст, Ціль 12. Відповідальне споживання, Ціль 13. Боротьба зі зміною клімату, Ціль 15. Охорона екосистем, Ціль 17. Партнерство, щодо яких в ЕГ сумніви відсутні. Набуття здобувачами навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, відбувається й у межах обов'язкових та вибіркових ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма відзначається сильною практичною орієнтацією. Її структура розроблена для забезпечення здобувачів ВО компетентностями які є критично важливими для їх майбутньої професійної діяльності. При формуванні змісту освітніх компонентів враховано рекомендації та потреби роботодавців та інших зацікавлених сторін. ЕГ прийшла до висновку повної відповідності ОП «Управління земельними і водними ресурсами» за підкритеріями 2.1 - 2.6, 2.8 – 2.9, наявності незначних недоліків за підкритерієм 2.7, що відповідає рівню В за критерієм 2.

Недоліки

Недоліки за критерієм 2 відсутні. За підкритерієм 2.7 ОП «Управління земельними і водними ресурсами» має слабкі сторони, зокрема: 1. Кількість форм підсумкового контролю (іспити, заліки та захисти курсових робіт) перевищує 8 у деяких семестрах: 2 семестр – 9; 3 семестр – 9; 4 семестр – 10; 6 семестр – 9, що свідчить про значну кількість освітніх компонентів, що вивчаються протягом навчального року, у. ч. малокредитних, враховуючи, що для курсових робіт передбачений окремий вид контролю. 2. Відсутність навчального плану здобувачів заочної форми для 2024 і 2025 рр. (гарант пояснила відсутністю наборів здобувачів). 3. У профілі ОП п. 2.1 перелік освітніх компонентів не співпадає з розділом V. План освітнього процесу (навчальний план) в частині назв циклів підготовки.

Рекомендації

1. Гаранту та робочій групі при перегляді і оновленні програми у 2026 р. розглянути можливість зменшення кількості форм підсумкового контролю у семестр шляхом оптимізації навчальних дисциплін і зменшення їх кількості (в ОП 2025 р. одинадцять дисциплін обсягом 3 кредити ЄКТС, що складає близько третини обсягу обов'язкової частини). 2. Гаранту та робочій групі у 2026 р. оприлюднити навчальні плани заочної форми для здобувачів 2024, 2025 років (можливе поновлення або переведення здобувачів). 3. Гаранту ОП у 2026 р. виправити розбіжності в п.2.1 профілю ОП та розділу V навчального плану в частині опису циклів загальної та професійної підготовки, обов'язкової та варіативної частин.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ДУЖП розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до ЗВО, вони щорічно оновлюються та оприлюднюються на офіційному вебсайті. Для вступників на головній сторінці сайту Університету створено вкладку “Абітурієнтам” (<https://ztu.edu.ua/chapter/35.html>), на якій розміщено всю інформацію щодо перебігу вступної кампанії до ЗВО. Правила прийому на навчання за ОП «Управління земельними і водними ресурсами» є прозорими та не містять дискримінаційних положень, а їх публічність і доступність для розуміння абітурієнтами не викликають жодних зауважень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому до Державного університету "Житомирська політехніка" розробляються відповідно до чинного законодавства й ґрунтуються на основі Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти, які затверджує МОН. Прийом на навчання на ОП «Управління земельними і водними ресурсами» здійснюється на конкурсній основі на базі ПЗСО, на денну форму навчання. Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань у формі НМТ та розгляду мотиваційних листів. Оскільки спеціальність 103 Науки про Землю належить до таких, яким надається спеціальна підтримка, то до конкурсного балу додається бал за успішне закінчення у рік вступу підготовчих курсів закладу вищої освіти. Предметний коефіцієнт оцінки з вибіркового предмета для фізики, хімії та географії складає 0,5.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила та порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО під час внутрішньої чи міжнародної академічної мобільності регламентовані нормативними документами: Положення про організацію освітнього процесу та Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/>). У даних положеннях чітко розписана послідовність дій учасників освітнього процесу щодо порядку визнання результатів. На головній сторінці сайту ДУЖП вкладка «Міжнародна діяльність», де наведено перелік усіх міжнародних наукових і освітніх проєктів (<https://ztu.edu.ua/chapter/127.html>). Здобувачі, які навчаються на ОП «Управління земельними і водними ресурсами» приймають участь у заходах з академічної мобільності іноземних закладах по програмі Еразмус + та володіють інформацією про можливості академічної мобільності, у т. ч. внутрішньої, знають до яких служб ЗВО звертатись за супроводом та ознайомлені з процедурою перезарахування отриманих результатів навчання, про що вони повідомили на онлайн-зустрічі. Однак, випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за час реалізації ОП ще не було, оскільки студентів не задовольнила оцінка отримана в закордонних ЗВО (підтвердили на онлайн-зустрічах). ЕГ переконалась, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/>). Згідно розділу 16 цього Положення визнання результатів навчання, може здійснюватися в межах окремих тем (п. 16.7) або освітніх компонентів (п. 16.8) за зверненням здобувача вищої освіти. На офіційному сайті університету у вкладці Освіта є окремий розділ «Неформальна та інформальна освіта» (<https://ztu.edu.ua/page/543.html>), де розміщено опис процедури, перелік рекомендованих ресурсів та електронну форму подання документів. Також інформація щодо визнання результатів неформальної освіти відображена у робочих програмах навчальних дисциплін і роз'яснюється викладачами на першому занятті. Здобувачі, які навчаються за ОП «Управління земельними і водними ресурсами» надають сертифікати, що підтверджують отримання ними результатів навчання під час неформальної освіти (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=6024#section-7>). На онлайн-зустрічах з академічним персоналом, здобувачами та випускниками ОП підтверджене практичне втілення процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за окремими темами. Загалом, експертна група відмітила їх обізнаність здобувачів із можливостями неформальної освіти та процедурами зарахування результатів навчання, здобутих під неї.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку, що ОП «Управління земельними і водними ресурсами» має повну відповідність за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3 та 3.4, що відповідає рівню В. Серед позитивних практик слід відмітити: 1. Участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності Еразмус+. 2. Практичне застосування процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за окремими темами в межах навчальних дисциплін.

Недоліки

Недоліки відсутні.

Рекомендації

Надалі популяризувати програми академічної мобільності серед здобувачів, у т.ч внутрішньої, зважаючи на наявність укладених угод та налагоджену співпрацю ДУЖП з іншими закладами вищої освіти. З метою більш ефективного використання наявних можливостей доцільно посилити системне адміністрування цього процесу, зокрема шляхом визначення відповідальних осіб за координацію академічної мобільності на рівні освітньої програми, а також забезпечення організаційного та консультативного супроводу здобувачів освіти на всіх етапах участі у відповідних програмах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В ДУ «Житомирська політехніка» освітній процес регламентується чинним законодавством та Положенням про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-zhdtu/>). Мова освітнього процесу є державна (<https://ztu.edu.ua/page/542.html>). При викладанні нормативних ОК за ОПП застосовують різноманітні інноваційні методи (дошка Miro) та сучасні технології для набуття здобувачами професійних компетентностей, що підтверджено було ними на фокус-групах. Випускники та здобувачі наголосили, що найбільш цікавими та ефективними методами є польові маршрути, екскурсії на підприємства (<https://news.ztu.edu.ua/2023/11/studenty-zhytomyrskoyi-politehniky-spetsialnosti-103-nauky-pro-zemlyu-vidvidaly-kolektyvne-pidpryyemstvo-zhytomyrvodproekt/>), огляд експозицій (<https://news.ztu.edu.ua/2024/09/studenty-zhytomyrskoyi-politehniky-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu-ta-201-agronomiya-vidvidaly-magistrat-zhytomyra/>), <https://news.ztu.edu.ua/2023/11/studenty-zhytomyrskoyi-politehniky-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu-101-ekologiya-vidvidaly-zhytomyrskij-muzej-pryrody/>), проведення дослідів тощо. НПП віддають перевагу наочності, що обґрунтовано кращим засвоєнням здобувачами матеріалу. Студентоцентризований підхід реалізується через вільний вибір дисциплін (більше 25%) як з циклу загальної підготовки (6%), так і фахової (20%), вибір тем курсових та кваліфікаційних робіт, баз практики тощо

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У відкритому доступі на сайті Університету висвітлена інформація щодо графіку навчального процесу (<https://ztu.edu.ua/page/541.html>), ОПП та загальна інформація (<https://vstup.ztu.edu.ua/bakalavr/103-nauky-pro-zemlyu/>), навчальні плани (<https://learn.ztu.edu.ua/course/index.php?categoryid=791>) та робочі програми ОК (<https://learn.ztu.edu.ua/course/index.php?categoryid=1015>), що дає змогу вчасно ознайомлюватись всім учасникам освітнього процесу з цілями, змістом та програмним результатами ОП. Розклад висвітлений на офіційному сайті (<https://rozklad.ztu.edu.ua/schedule/group/list>), але доступний лише учасникам освітнього процесу, що обумовлено заходами безпеки через часті мінування ЗВО. Здобувачі на фокус-групі зауважили, що з порядком та критеріями оцінювання результатів навчання по ОК вони ознайомлюються на нульовому тижні (п. 17.3. Положення про організацію навчального процесу <https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-zhdtu/>) та за допомогою особистого кабінету в освітньому порталі (portal.ztu.edu.ua), що є для них зручним та зрозумілим. Все навчально-методичне забезпечення нормативних та вибіркових ОК, зосереджено на дистанційній платформі MOODLE (<https://learn.ztu.edu.ua/course/index.php?categoryid=528>). ЕГ було надано гостьовий доступ, що надало можливість проаналізувати доступність здобувачів до НМК ОК. Аналіз показав, що за ОК3 та ОК37 НМК відсутні, а для ОК9, ОК11, ОК12, ОК27 курси недоступні. ОК 14, ОК30, ОК33, ОК35, ОК36 відсутні в переліку, вірогідно причиною є їх викладання на більш старших курсах. На фокус-групі здобувачі продемонстрували можливості особистого кабінету та запевнили в його зручності щодо вчасного інформування. За ОПП реалізується заочна форма навчання, але в робочих програмах ОК в 2024 і 2025рр. відсутнє погодинне розподілення змісту ОК для заочної форми. Гарант ОПП та начальник навчально-методичного відділу пояснили це відсутністю у відповідні роки набору здобувачів на заочну форму

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В ЗВО діє науковий гурток, функції якого регламентуються Положенням про науковий гурток «Аналітична хімія та геохімія довкілля» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-naukovyj-gurtok-analitychna-himiya-ta-geohimiya-dovkilliya-kafedry-ekologiyi-derzhavnogo-universytetu-zhytomyrskaya-politehnika/>). Звіти та плани гуртка висвітлені в порталі (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=6024#section-11>). Здобувачі на фокус групі запевнили ЕГ, що участь в заходах гуртка, які проходять під керівництвом Скиби Г.В., напряму пов'язані з їх науковою діяльністю. Так, деякі здобувачі займаються в гуртку з першого курсу навчання, поступово формуючи наукові уподобання та за вибраним напрямом захищають кваліфікаційні бакалаврські роботи. Участь в гуртку добровільна. НПП активно беруть участь в міжнародних проєктах та грантах (Erasmus+ KA220-NED, ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH, EUERPU - Integration of EU Environmental Protection standards in Ukraine, Горизонт+, Жан Моне тощо), до яких на постійній основі залучають здобувачів вже з перших курсів навчання. За результатами досліджень публікуються матеріали в збірниках конференцій у співавторстві зі здобувачами (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=6024#section-11>). Крім того, на факультеті функціонують дослідницькі центри (ECOSVIT, Ecostep, Еко-МБ) та науково-навчальні лабораторії (механіки гірських порід, хімії та біогеохімії,

біології та гідробіології, радіології та радіобіології, хімії та біохімії, охорони праці та безпеки життєдіяльності цифрової фотограмметрії та дистанційного зондування Землі) (<https://ztu.edu.ua/departament/2.html>), які, за словами гаранта, були створені в межах міжнародних проєктів. На фокус-групі здобувачами та НПП було зазначено, що лабораторні роботи, практика та наукові дослідження проводяться в цих лабораторіях. За отриманими результатами здобувачі виконують курсові та бакалаврські кваліфікаційні роботи, беруть участь в міжнародних та всеукраїнських конференціях (<https://gef-news.ztu.edu.ua/2018/11/09/vseukrayinska-naukova-konferentsiya-studentiv-magistriv-ta-aspirantiv-staluj-rozvytok-ekologiyi-v-ramkah-yevropejskoyi-integratsiyi-2/#more-9302>), симпозиумах тощо. На зустрічі з роботодавцями представник ТОВ «ЕКО-МБ» розповів про науково-дослідні роботи, які на їх замовлення виконували НПП сумісно зі здобувачами

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ОПП «Управління земельними і водними ресурсами» переглядається щорічно, що регламентується алгоритмом розробки та перегляду освітніх програм (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/algorithm-rozrobky-ta-pereglyadu-osvitnih-program-na-2025-2026-navchalnyj-rik/>, <https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/algorithm-rozrobky-ta-pereglyadu-osvitnih-program-na-2026-2027-navchalnyj-rik/>). Підставою перегляду, за словами гаранта ОПП, є отримані при анкетуванні, під час круглих столів тощо пропозицій роботодавців, випускників та інших стейкхолдерів, які були обговорені на засідання кафебри науки про Землю та факультету гірничої справи, природокористування та будівництва (копія протоколів надані на запит ЕГ, (https://drive.google.com/drive/folders/1xl8EJwp_U9qsBosq85IYbOgiF6Bz4BXL)). Крім того, викладачі можуть вносити зміни у зміст ОК за результатами наукової діяльності, проходження стажування або підвищення кваліфікації. На 2025-2026 навч. р. в результаті акредитаційної експертизи (2025 р.) були внесені зміни в ОПП (наказ ректора №68/од від 18.03.2025р. та №289/од від 29.08.2025). В результаті відбулось змістовне оновлення ОК1 (протокол факультету пед.технологій та освіти №7/1 від 30.08.2025р.), ОК2 (протокол факультету інформаційно-комп'ютерних технологій №5/1 від 30.08.2025р.), ОК14, ОК18-37, (протокол факультету гірничої справи, природокористування та будівництва №7/1 від 30.08.2025р.), а саме в ОК1 і ОК18 зменшилось кількість кредитів ЄКТС, ОК22 за бажанням здобувачів змінили семестр (з 3 на 4) викладання тощо. За словами гаранта в ЗВО змінилась форма РП, що стимулювало викладачів до оновлення РП. Крім того, були внесені зміни для ОПП 2025 р., що привело до перегляду РП ОК: в ОК4 оновили зміст та змінили назву; ОК8 збільшили кількість кредитів до 5, змінили назву, внесли змістовні модулі «Основи геоморфології», «Гідрогеологія»; об'єднали ОК11 і ОК18 в ОК10 «Біогеохімія та аналітична хімія»; ОК15 змінили назву; ОК17 додали теми та змінили назву; ОК19 оновила зміст та назву ОК18 «Геоєкологія»; ОК32 збільшили кредити з 3 до 6 та змінили назву; об'єднали ОК33 та ОК36 в ОК32 «Екологічна безпека та нормування»; ОК24 оновили зміст та змінили назву ОК33 «Державний нагляд та законодавство».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Академічна мобільність, в тому числі міжнародна, регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-poryadok-realizatsiyi-prava-na-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnogo-protsesu-derzhavnogo-universytetu-quot-zhytomyrska-politehnika-quot/>). В університеті діє потужна міжнародна діяльність (<https://ztu.edu.ua/chapter/127.html>), яка реалізується через низьку міжнародних договорів (<https://ztu.edu.ua/site/page?id=406>) та проєктів (<https://ztu.edu.ua/page/511.html>, <https://ztu.edu.ua/page/512.html>), обумовлена розробленою в ЗВО Концепцією розвитку міжнародного співробітництва ДУ «Житомирська політехніка» на 2025-2028рр. (<https://drive.google.com/file/d/1dPwI2iVyR2DVNRMAY-d01xgQ5RwDVwvwy/view>) Під час фокус групи здобувачі підтвердили свою участь з міжнародних програмах Erasmus+ , зокрема Ю.Дзюбенко проходила навчання в Болгарії (<https://news.ztu.edu.ua/?s=103>), результати якого частково були зараховані за ОК1. М.Гальчин 1 рік навчалась у Франції (<https://news.ztu.edu.ua/2024/12/akademichna-mobilnist-studentky-spetsialnosti-103-nauky-pro-zemlyu-na-bazi-natsionalnogo-politehnikhnogo-institutu-m-tuluza-frantsiya/>), але добровільно відмовилась від перезарахування результатів. Також для здобувачів в ЗВО періодично проводяться різноманітні заходи, про які вони можуть дізнаватись через особистий кабінет, зокрема про лекції міжнародних фахівців (<https://news.ztu.edu.ua/2023/11/vidkryta-lektsiya-vid-pedro-nogueira-2/>, <https://news.ztu.edu.ua/2023/10/vidkryta-lektsiya-vid-teresa-albuquerque/>, <https://news.ztu.edu.ua/2023/10/vidkryta-lektsiya-vid-rita-maria-ferreira-da-fonseca/>), воркшопи (<https://news.ztu.edu.ua/2023/11/vorkshop-6-ta-tsil-stalogo-rozvytku-on-vidnovlennya-richok-ukrayiny/>). Крім того, НПП активно беруть участь у міжнародних програмах та проєктах в межах підвищення кваліфікації та стажування. Зокрема, Мельник-Шамрай Вікторія в 2023 р. брала участь в проєкті Transformatonal learning network for resilience Enabling Ukrainian (Erasmus+ KA220-NED), Кірейцева Ганна та Давидова Ірина - Environmental Protection standards in Ukraine (Еразмус+: Жан Моне Модулі, терміни проєкту 2023-2026рр.). Крім того, Кірейцева Ганна була академічним координатором в проєкті Національної агенції академічних обмінів (Польща): «Розробка нових шляхів інтернаціоналізації через консорціум "EU GREEN"» (INTERACT) в 2023 р. Як було зазначено на фокус-групі, ініціатива до проведення міжнародних проєктів викладачі факультету проявляють, в більшості випадків, самостійно. Міжнародний досвід дає змогу НПП за отриманими результатами удосконалювати зміст ОК, публікувати матеріали у виданнях, що індексуються в Scopus/-Web of Science тощо. Здобувачі та НПП мають вільний доступ через особисті кабінети до відповідних наукометричних баз, що продемонстровано було на резервній зустрічі та підтверджено директором бібліотеки.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Серед сильних сторін варто відзначити активну участь здобувачів та викладачів у міжнародних проєктах; наявність діючого наукового гуртка «Аналітична хімія та геохімія довкілля», завдяки якому здобувачі вже з першого курсу мають можливість долучитись до наукових досліджень. Аналіз Відомостей СО, наданої інформації, робочих програм дає змогу експертній групі зробити висновок про повну відповідність ОПП за підкритеріями 4.1, 4.3, 4.4, 4.5 та відповідність з не суттєвими недоліками за підкритерієм 4.2. критерію 4 за рівнем В.

Недоліки

Суттєвих недоліків не виявлено, але є деякі слабкі сторони: 1. За ОК3 та ОК37 відсутні методичні вказівки до виконання практичних робіт. 2. Для ОК9, ОК11, ОК12, ОК27 курси недоступні. 3. Для ОК14, ОК30, ОК33, ОК35, ОК36 відсутня інформація в освітньому порталі.

Рекомендації

1. До початку 2026-2027 навч. року викладачам, які будуть вкладати відповідні дисципліни, розробити НМК для ОК3 та ОК37. 2. Гаранту найближчим часом забезпечити доступ здобувачам в освітньому порталі до ОК9, ОК11, ОК12, ОК27. 3. Гаранту початку 2026-2027 навч. року додати в освітній портал інформацію за ОК14, ОК30, ОК33, ОК35, ОК36

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання результатів навчання в ЗВО регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ДУ «Житомирська політехніка» (<https://surl.li/ekmofb>), яке оновлене та затверджене наказом ректора №327/од від 15.09.2025р та Положенням про організацію освітнього процесу в ДУ «Житомирська політехніка» (<https://surl.li/aebflf>). Форми контрольних заходів за ОК оприлюднені в освітньому порталі ЗВО окремо для кожної групи (<https://learn.ztu.edu.ua/course/index.php?categoryid=528>). Розподіл балів за формами контрольних заходів (залік/ диференційний залік та екзамен) наведений в п.2.1. Положення про оцінювання, вагомі коефіцієнти для розподілу балів за видами робіт - в п. 2.3. Положення. Основними методами контролю є тести, усні презентації, виконання лабораторних та практичних робіт, захист звітів з практики тощо. Для мотивації до науково-дослідної роботи здобувачам додають додаткові (до 10 б.) за виконання наукових досліджень (п. 2.4. Положення про оцінювання). На фокус-групах було зазначено про зміни ЗВО щодо політики оцінювання. Як для заліку, так і для екзамену використовують накопичувальну систему (п. 17.5. Положення про організацію освітнього процесу). Якщо здобувача наприкінці семестру влаштовує кількість набраних балів, він через особистий кабінет (<https://cabinet.ztu.edu.ua/site/>) погоджується та автоматично отримує відповідну оцінку або не погоджується і складає екзамен, за що може максимально отримати 40 б. (п. 10 Положення). Мінімальний бал поточного оцінювання для допущення до екзамену становить 36б. При менших значеннях, здобувач за заявою опановує пропущені теми поза навчальний план у вільний від навчання час (п. 10). Обов'язковим є виконання мінімум 60% від кожного завдання, запланованого змістом ОК (п. 3.8. Положення про оцінювання). Декан може автоматично бачити результати сесійного періоду в Digital University, що було продемонстровано ЕГ на резервній зустрічі. Такий підхід, за словами ректорату, стимулює здобувачів працювати здобувачів систематично протягом всього семестру. Інформація про критерії оцінювання та форми контрольних заходів озвучуються на перших лекціях ОК на нульовому тижні, що підтвердили здобувачів та випускники під час зустрічей з ЕГ. Крім того, здобувачі через кабінет можуть підтверджувати свою участь в екзамені за запропонованим розкладом. Щосеместрово проводиться опитування здобувачів після проходження ОК щодо їх задоволеності та розуміння пройденого матеріалу. Обов'язковим в опитувальнику є вільне поле для надання пропозицій. Результати опубліковуються в порталі (<https://surl.li/shlmnv>) та обговорюються на засіданнях випускаючої кафедри. Результати анкетування, проведені в

2025 р., були надані на запит ЕГ (<https://surl.li/vlcnpk>). Комплексний підхід до поточного контролю знань та накопичувальна система при підсумковому оцінюванні дає можливість перевірити досягнення програмних результатів здобувачів як за ОК, та і за ОПП загалом.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Формою атестації здобувачів ОПП «Управління земельними і водними ресурсами» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є публічний захист кваліфікаційної роботи (п. 10 даної ОПП), що відповідає Стандарту вищої освіти спеціальності 103 Науки про Землю першого (бакалаврського) рівня (Наказ МОН №730 від 24.05.2019 р.). Підготовка випускної роботи за ОПП, на яку відводиться 8 кредитів ЄКТС, дозволяє досягти компетентності та програмні результати, визначені ОПП, що регламентовано Положенням про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-ekzamenatsijnu-komisiyu-z-atestatsiyi-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity-u-zhdtu/>). Кваліфікаційні роботи проходять перевірку на наявність плагіату за допомогою ліцензійних програм. На запит ЕГ були наданні протокол перевірки робіт (https://drive.google.com/drive/folders/1J63Me_HwM4LBDlrz8eLPf5EBSSnSA8fv). Випускна робота допускається до публічного захисту розпорядженням факультету після попереднього розгляду виконаних робіт ([blob:https://office.naq.gov.ua/b6fbc74b-40eb-46d3-ae27-f4d5ef9b9c41](https://office.naq.gov.ua/blob:https://office.naq.gov.ua/b6fbc74b-40eb-46d3-ae27-f4d5ef9b9c41)). Додаткових форм атестацій у вигляді ЄДКІ за даної ОПП не передбачено Стандартом.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-zhdtu/>). Освітній процес в закладі реалізується за кредитно-модульною системою (п.17.4. Положення), які висвітлені на офіційному сайті ЗВО (<https://docs.ztu.edu.ua/>). Крім того, правила оцінювання та форми контрольних заходів зазначені в РП та в освітньому порталі (<https://learn.ztu.edu.ua/course/index.php?categoryid=528>). Також здобувачі мають доступ до всіх матеріалів через особистий кабінет (<https://cabinet.ztu.edu.ua/site/>), який оформлюється при вступі кожному здобувачу куратором академічної групи через створення корпоративної пошти. На фокус-групі здобувачі зазначили, що при необхідності вони надсилають виконані завдання через електронну пошту. Якщо здобувач не встиг набрати необхідну кількість балів для завершення навчання за певним ОК, йому надається 1 місяць для ліквідації заборгованості. Тестування проводиться НПП, не задіяними до викладання відповідного ОК, для об'єктивності та прозорості проведення контрольних заходів. Це регламентовано Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-otsinyuvannya-znan-studentiv-v-umovah-kredytno-modulnoyi-systemy-organizatsiyi-navchalnogo-protsesu/>). Якщо здобувач не згоден з результатами тестування, він має право подати заяву на ім'я декана/проректора на перегляд результатів. Інформування здобувачів про наявність процедури оскарження підтверджується щорічним їх опитуванням. Крім того, для вирішення конфліктних ситуацій (п. 20 Положення про організацію освітнього процесу) в ЗВО є анонімна скринька довіри (https://docs.google.com/forms/d/1VWASiYRCdklBGcuIXZiAI85BoxDoJ8qBlURbp5yqXBg/viewform?edit_requested=true), яка доступна кожному здобувачеві на головному екрані електронного кабінету. В опитувальнику здобувачів наявне 1 питання щодо об'єктивності та зрозумілості критеріїв оцінювання, а саме "Система оцінювання результатів навчання здобувачів за освітньою програмою є зрозумілою та забезпечує об'єктивне оцінювання". На думку ЕГ, варто деталізувати це питання та доповнити відповідну анкету, зокрема "Чи відповідають завдання змісту ОК? Чи були критерії оцінювання відомі заздалегідь? Чи Ваші знання були об'єктивно оцінені?" тощо За час реалізації ОПП, за словами гаранта та здобувачів, конфліктних ситуацій не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

На офіційному сайті ЗВО розміщено у вільному доступі нормативно-правові документи та внутрішні правила, що визначають політику ЗВО щодо академічної доброчесності та захисту авторських прав, а саме Кодекс академічної доброчесності ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-derzhavnogo-universytetu-zhytomyrskaya-politehnika/>), Кодекс корпоративної культури ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/kodeks-korporativnoyi-kultury-derzhavnogo->

universytetu-zhytomyrska-politehnika/), Положення про Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-komisiyi-z-akademichnoyi-dobrochesnosti-etyky-ta-upravlinnya-konflikty-u-derzhavnomu-universyteti-zhytomyrska-politehnika/>), Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ДУ «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist-ta-etyku-akademichnyh-vzayemovidnosyn-v-derzhavnomu-universyteti-quot-zhytomyrska-politehnika-quot/>). Всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності, для цього здобувачі при вступі та НППІ при працевлаштуванні підписують Декларацію про академічну доброчесність. Крім того, зміст ОППІ включає нормативну ОК 16 Антикорупція та доброчесність (3 кредити ЕКТС), яка викладається в 2 семестрі. В освітньому порталі на сторінці кожного ОК є інформація щодо академічної доброчесності та плагіату, наприклад, <https://surl.li/yulqkd> На фокус-групі гарантом наведено інформацію, що реферати та курсові роботи перевіряються безкоштовними інтернет-ресурсами безпосередньо викладачами ОК. Для виявлення порушень академічної доброчесності у випускних кваліфікаційних робіт використовують програмне забезпечення системи Anti-Plagiarism, приклади протоколів перевірки надано на запит ЕГ (https://drive.google.com/drive/folders/1J63Me_HwM4LBDIrz8eLPf5EBSSnSA8fV). Під час резервної зустрічі з проректором науково-педагогічної роботи було продемонстровано процедуру обов'язкового завантаження кваліфікаційних робіт в систему в Digital University перед перевіркою на наявність плагіату, після чого видається відповідна довідка. На момент роботи ЕГ в репозитарії були наявні тільки випускні кваліфікаційні роботи 2024 року випуску. Гарант пояснила це технічними помилками, які були виправлені під час зустрічей (<https://ztu.edu.ua/site/graduation-works?id=93>). На зустрічі зі здобувачами було наголошено, що при не проходженні перевірки кваліфікаційної роботи на наявність плагіату з першого разу, здобувачі мають ще дві безкоштовні можливості повторної процедури. За даною ОППІ порушень академічної доброчесності не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерії оцінювання знань здобувачів даної ОППІ і форми контрольних заходів є доступними та зрозумілими, надаються здобувачам вчасно. Як позитивну практику варто відмітити внутрішню систему Digital University, за допомогою якою контролюються весь документообіг в ЗВО. Велика увага приділяється питанням академічної доброчесності. ЕГ прийшла до висновку про повну відповідність ОППІ за підкритеріями 5.1, 5.2, 5.4, не суттєві недоліки за підкритерієм 5.3 та загальну відповідність рівню В за критерієм 5.

Недоліки

Як слабку сторону варто відзначити відсутність в анкетах для опитування здобувачів питань щодо об'єктивності викладачів при складанні здобувачами іспитів/заліків.

Рекомендації

До наступного опитування (червень 2026р.) відділу моніторингу та забезпечення якості додати в анкети для опитування здобувачів питання щодо об'єктивності викладачів при складанні здобувачами іспитів/заліків, наприклад «Чи відповідають завдання змісту ОК? Чи були критерії оцінювання відомі заздалегідь? Чи Ваші знання були об'єктивно оцінені?».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Реалізація ОППІ здійснюється 27 науково-педагогічними працівниками, які викладають нормативні ОК. Викладання професійної складової ОППІ забезпечується 20 викладачами, з яких 9 мають академічну освіту за спеціальністю «Екологія та охорона навколишнього середовища», 3 - з «Наук про Землю»; 3 - «Біологія і хімія», 1 - «Агрономія»; 1

- «Лісове і садово-паркове господарство»; 1 - «Хімія»; 1 - «Командна тактична, радіотехнічні засоби, прикладна математика»; 1 - «Програмне забезпечення автоматизованих систем». Варто відмітити, що майже 100% (окрім Білошицької З.А. - ОК3) НПП мають науковий ступінь та звання, з них 8 (30%) докторів наук, в тому числі 4 за спеціальністю 103 Науки про Землю. Аналіз табл. 2 звіту СО показав, що всі задіяні до реалізації ОПП викладачі мають від 4 до 13 пунктів відповідності (п. 28 Ліцензійних вимог), що відповідно законодавству дає право викладати на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Викладачі в період 2021-2025рр. пройшли підвищення кваліфікації та стажування як за професійним, так і педагогічним напрямом (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=195875>) з мінімальним обсягом 6 кредитів ЄКТС. Зокрема, Герасимчук О.Л., Підвисоцький В.Т., Васильєва Л.А., Мельник-Шамрай В.В., Шевчук Л.М. у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського за темою «Викладання дисциплін професійної підготовки спеціальності 103 "Науки про Землю". Низка викладачів має досвід міжнародного стажування, а саме Валерко Р.А. в Rzeszow University of Technology, Poland; Давидова І.В. в Університеті Ескешехіра Османгази (Eskisehir Osmangazi University), Туреччина; Васильєва Л.А. в Куявському університеті у Влоцлавеку, Польща; Морозов А.В. в Університеті м. Парма, Італія; Алпатова О.М. у Вищій Школі Агробізнесу в Ломжі, Польща тощо. Проналізувавши табл. 2 звіту СО та інформацію освітнього порталу, ЕГ було зафіксовано відсутність низки сертифікатів про підвищення кваліфікації. Гарант пояснила це нещодавнім отриманням деяких сертифікатів. На запит ЗВО надало відповідні документи (<https://drive.google.com/drive/folders/1GmXSCoQETjIRVrhECYJpGudfaVRlRLtq>). Крім того, аналіз табл. 2 показав, що у деяких викладачів відсутні НМК за ОК, які вони викладають. Так, Герасимчук Л.О викладаючи ОК24, розробила НМК для спеціальності 101, 183; те саме за ОК23 та ОК9 (Валерко Р.А.), ОК3 (Білошицька З.А.) і ОК20 (Устименко В.І.); ОК30, ОК33, ОК14 (Кірейцева Г.В.) і ОК12, ОК27 (Пацева І.Г.) - інформація відсутня. Загалом, аналіз табл. 2 звіту СО, інформації, отриманої під час зустрічей, показав, що задіяні до реалізації ОПП викладачі за кваліфікаційним та професійним досвідом спроможні забезпечити нормативні ОК, вивчення яких дозволяє досягти поставлених цілей та програмних результатів ОПП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний добір НПП ОПП відбувається відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ДУ "Житомирська політехніка" (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-poryadok-provedennya-konkursu-na-zamishhennya-vakantnyh-posad-naukovo-pedagogichnyh-pratsivnykiv-zhdtu/>). Конкурсний добір викладачів відбувається щорічно публічно та прозоро. Як зазначено було на фокус-групі, кваліфікаційні вимоги до вакантних посад НПП, що можуть забезпечити викладання певного ОК, надають гарант ОПП та завідувачі випускаючих кафедр. Конкурс проходить за прописаною в Положенні процедурою та розглядом претендентів на засіданні кафедри, Вченої ради факультету (доцент, старший викладач, асистент) та Вченої ради ДУ «Житомирської політехніки» (завідувач кафедри, професор). Після аналізу кваліфікаційних характеристик (науковою активності, наявності публікацій тощо) та рекомендацій конкурсної комісії ЗВО щодо укладання трудових договорів визначається їх термін, який може становити до 5 років (п. 5.1. Положення). Під час зустрічі з академічним персоналом ЕГ запевнилось, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та чіткою. Щорічно завідувачем кафедри наприкінці навчального року моніторинг виконання індивідуального плану викладачами, стимулює забезпечення необхідного рівня фаховості НПП. На термін укладання угоди впливає активність викладачів під час дії попереднього контракту.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

За результатами онлайн зустрічей зі стейкхолдерами, ЕГ зробила висновок про потужну співпрацю та високу зацікавленість роботодавців у випускниках даної ОПП. Для реалізації освітнього процесу за ОПП залучаються роботодавці різними шляхами, зокрема для читання гостьових лекцій, проведення воркшопів (<https://news.ztu.edu.ua/2023/11/vorkshop-6-ta-tsil-stalogo-rozvytku-oon-vidnovlennya-richok-ukrayiny/>), викладання практичних занять, проведення круглих столів (<https://news.ztu.edu.ua/2024/11/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennya-opp-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu-2/>, <https://news.ztu.edu.ua/2024/05/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennya-opp-spetsialnosti-103-nauky-pro-zemlyu/>, <https://news.ztu.edu.ua/2023/06/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennya-opp-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu/>), участь в конференціях тощо. Так, у рамках ОК24 була запрошена О. Ремезова, ІГН НАН України (<https://news.ztu.edu.ua/2023/03/vidkryta-lektsiya-na-temu-mineralno-syrovynna-baza-budivelnih-materialiv-ukrayiny-ta-perspektyvy-yiyi-vykorystannya/>); ОК30 - Гоша, БУВР Прип'яті (<https://surl.li/qkmhuf>); ОК30 - В. Демченко, ІМБ НАН України (<https://news.ztu.edu.ua/2024/10/gostova-lektsiya-vid-demchenko-viktora-dlya-studentiv-zhytomyrskoyi-politehnyky/>); ОК12 - О. Коноваленко, WWF Україна (<https://news.ztu.edu.ua/2024/12/zustrich-studentiv-zhytomyrskoyi-politehnyky-z-kerivnytseyu-napryamu-voda-wwf-ukrayina/>); В.М. Коморін, УкрНЦЕМ (<https://news.ztu.edu.ua/2025/10/vidbulasya-onlajn-lektsiya-pro-upravlinnya-morskymy-resursamy-v-umovah-vijny/>); ОК22 - П. Нореїра, Університет Евори, Португалія (<https://news.ztu.edu.ua/2023/11/vidkryta-lektsiya-vid-pedro-nogueira-2/>); ОК26 - Р.М. Фонсека, Університет Евори (<https://news.ztu.edu.ua/2023/10/vidkryta-lektsiya-vid-rita-maria-ferreira-da-fonseca/>); ОК9 - Т. Ольбукьєке, Університет Евори (<https://news.ztu.edu.ua/2023/10/vidkryta-lektsiya-vid-teresa-albuquerque/>) тощо. До викладання практичних робіт з нормативних дисциплін залучені експерти-практики, а саме С. Ковальова (ІСП НААН) - ОК17, О. Медвідь (ТОВ "ЕКО-МБ") - ОК28, що підтвердили

роботодавці під час зустрічі. Включно до 2024 р. круглі столи проводились систематично, інформації щодо цього заходи в 2025р. ЕГ не знайшла, при цьому на зустрічах неодноразово про їх проведення наголошувалось як гарантом, так і авторами звітусамооцінювання.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток, покращення педагогічної майстерності викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-v-zhytomyrskomu-derzhavnomu-tehnologichnomu-universyteti/>). Під час зустрічі з НПП та керівництвом ЗВО ЕГ заповнилась у сприятливих умовах для розвитку професійності НПП, що заохочується як фінансово, так і морально. Щорічно відбувається преміювання за результатами наукової та професійної активності НПП. Результати рейтингування (<https://portal.ztu.edu.ua/staff/rating>) враховують публікаційну активність НПП, в тому числі в міжнародних базах Scopus/Web of Science, та кількість досягнень викладача за кожним показником п. 38 Ліцензійних вимог (<https://portal.ztu.edu.ua/staff/rating?info=2>). Крім того, в ЗВО активно розвиваються міжнародна діяльність із залученням як викладачів, так і студентів (<https://ztu.edu.ua/page/516.html>), пропонують програми академічної мобільності, зокрема Еразмус + КА171 на базі Анатолійського Університету м. Ескішехір (Туреччина) (<https://news.ztu.edu.ua/2026/02/erazmus-ka171-akademichna-mobilnist-na-bazi-anatolijskogo-universytetu-m-eskishehir-turechchyna-konkurs-vidkryto-2/>). За існуючими угодами (<https://ztu.edu.ua/chapter/134.html>) викладачі проходять стажування та підвищення кваліфікації (Підвисоцький В.Т., Герасимчук О.Л., Васильєва Л.А., Пацева, І.Г., Давидова І.В. тощо). ЗВО надає можливість безкоштовно підвищувати знання іноземної мови через існуючі курси. Всі заходи, які плануються проходити на базі Університету, реєструються через портал, що дає можливість всім бажаючим ознайомитись з ними та зареєструватись для участі. Крім того, ЗВО мотивує до розвитку шляхом вручення відзнак або наданням відповідних рекомендацій. Так, Лариса Шевчук отримала відзнаку «Відмінник освіти України», Почесну грамоту МОН України, Премію Президента України, Почесну грамоту МАН України, Олена Герасимчук, Галина Скиба, Лариса Шевчук отримали грамоти Університету та місцевої влади.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Як сильну сторону слід відмітити потужну співпрацю з роботодавцями через залученість до освітнього процесу та їх зацікавленість у випускниках, високу активну участь в міжнародних проектах науково-педагогічних працівників та здобувачів. Аналіз Відомостей СО, отриманої інформації під час зустрічей, сильних та слабких сторін, дає можливість ЕГ прийти до висновку про повну відповідність ОНП за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4, відповідність з не суттєвими недоліками за підкритеріями 6.1 та загалом відповідність ОПП рівню В за критерієм 6.

Недоліки

1. НПП відсутні методичні вказівки для виконання практичних/лабораторних робіт за ОК, які вони викладають здобувачам спеціальності 103 Науки про Землю. Так, Герасимчук Л.О викладаючи ОК24, розробила НМК для спеціальності 101, 183; те саме за ОК23 та ОК9 (Валерко Р.А.), ОК3 (Білошицька З.А.) і ОК20 (Устименко В.І.). 2. За ОК30, ОК33, ОК14 (Кірейцева Г.В.) і ОК12, ОК27 (Пацева І.Г.) в інформаційній системі MOODLE відсутня інформація щодо навчально-методичного комплексу (методичні вказівки до практичних/лабораторних робіт, конспект лекцій тощо).

Рекомендації

1. В другому семестрі 2025-2026 навч. р. для здобувачів спеціальності 103 Науки про Землю Герасимчук Л.О розробити НМК з ОК24, Валерко Р.А. з ОК23 та ОК9, Білошицькій З.А. з ОК3 і Устименку В.І. з ОК20. 2. До початку 2025-2026 навч.р. гаранту забезпечити наявність в інформаційній системі MOODLE НМК за ОК30, ОК33, ОК14 (Кірейцева Г.В.) і ОК12, ОК27 (Пацева І.Г.).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО загалом забезпечують досягнення мети та ПРН за ОП. Освітній процес здійснюється в двох навчальних корпусах (Центральний корпус та Навчальний корпус №5). Під час реалізації освітнього процесу використовуються лекційні аудиторії, які мають відповідне мультимедійне обладнання; 16 комп'ютерних класів, які обладнані комп'ютерами 2017-2020 рр.; науково-навчальні лабораторії «Хімії та біогеохімії», «Охорони праці та безпеки життєдіяльності», «Біології та гідробіології» тощо. Обладнання, що використовується під час освітнього процесу, містить теодоліти, тахеометри, спеціалізовані колекції гірських порід та мінералів, станції моніторингу якості повітря (Air Fresh Max Environment OS, 2022 р.), анеометри, фотоелектроколориметри, рН-метри та інше. Обладнання поступово оновлюється, що було підтверджено під час онлайн - демонстрації. Здобувачі ВО під час зустрічі з ЕГ підтвердили, що рівень матеріально-технічного забезпечення їх загалом задовольняє. Упродовж останніх років реалізовано низку інфраструктурних проектів, зокрема завершено будівництво нового навчального корпусу, модернізовано систему освітлення, проведено реконструкцію їдальні, актової та спортивних залів, укрітити, облаштовано лекційні аудиторії з мультимедійним обладнанням і створено науково-навчальні лабораторії. Для реалізації освітніх компонентів, що потребують спеціалізованого ПЗ (ОК10 «Інформаційні технології», ОК21 «Ландшафтознавство», ОК22 «Картографія з основами комп'ютерних технологій», ОК23 «Моделювання та прогнозування стану довкілля», ОК34 «Дистанційне зондування Землі», ОК42 «Кваліфікаційна робота»), ЗВО використовує спеціалізовані комп'ютерні класи. ПЗ, що використовується під час навчання здобувачів за ОП, містить комплекс спеціалізованих ліцензованих програмних продуктів: GOOGLE EARTH PRO, QGIS, WXtrack, APT Decoder. Водночас використання неліцензійного ПЗ або ПЗ країни-агресора під час візиту не виявлено. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу містить робочі програми, методичні рекомендації, конспекти лекцій та розміщується на Освітньому порталі (<https://learn.ztu.edu.ua/>). Функціонує бібліотека та відкритий електронний репозитарій (<http://eztuir.ztu.edu.ua/>) з доступом до наукометричних баз. Кожен здобувач і НПП має персональний обліковий запис у корпоративних системах (cabinet.ztu.edu.ua, portal.ztu.edu.ua), що забезпечує доступ до цифрової інфраструктури та навчально-методичних комплексів ОК. Однак вибіркові компоненти освітньої програми, які представлені у каталозі (<https://ztu.edu.ua/site/catalog>), містять лише короткі анотації, що не дозволяє в повній мірі ознайомитись з компонентом для реалізації здобувачем обґрунтованого вибору. ЗВО вивчає задоволеність здобувачів навчально-методичним та матеріально-технічним забезпеченням, оскільки проводиться раз на рік загальне опитування щодо якості освітньої діяльності за ОП, що дозволяє отримати деталізовані дані про потреби здобувачів за окремими ОК.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО надає здобувачам, науково-педагогічним працівникам та іншим учасникам освітнього процесу відповідний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах, інформація про які міститься на офіційному веб-сайті Університету (<https://ztu.edu.ua/page/415.html>) та сторінці Приймальної комісії (<https://tour.ztu.edu.ua>). Усім здобувачам та працівникам створюється корпоративна електронна пошта в домені ztu.edu.ua, за допомогою якої вони мають доступ до Освітнього порталу (<https://learn.ztu.edu.ua/>) та особистих кабінетів на Порталі ДУ «Житомирська політехніка» (<https://portal.ztu.edu.ua/>). В особистих кабінетах, що було продемонстровано Експертній групі, розміщується уся необхідна для роботи та навчання інформація: графіки освітнього процесу, розклад, інформація про групи, про викладачів, електронна залікова книжка, результати підсумкового контролю, можливості для комунікації та вибору вибіркових компонентів. Інформаційні ресурси доступні в режимі 24/7 завдяки використанню хмарних сервісів. Функціонують бібліотека і читальні зали з доступом до електронних підручників і навчальних посібників, наукометричних баз, електронного архіву наукових публікацій, репозитарію (<https://eztuir.ztu.edu.ua/>) та електронного бібліотечного фонду (<http://library.ztu.edu.ua/>). На території університету діє відкрита мережа Wi-Fi. В Університеті існує репозитарій кваліфікаційних робіт (<https://ztu.edu.ua/site/graduation-works?id=93>), який перебуває в стадії наповнення. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі підтвердили, що мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Університет обладнаний необхідною кількістю вогнегасників, на поверхах представлені плани евакуації, обладнане укриття на понад 1000 осіб для безпечного перебування учасників освітнього процесу під час оголошення сигналу «Повітряна тривога».

Територія й приміщення університету обладнані системами відеоспостереження, функціонують пости цілодобової охорони, будівлі оснащені засобами протипожежного захисту. Для підтримання фізичного здоров'я в навчальному корпусі обладнано медичний пункт. В університеті впроваджено інструкції з охорони праці в умовах дії воєнного стану. Для підтримки ментального здоров'я та розвитку студентського середовища в Університеті діє Центр соціально-психологічної підтримки «PsyLab», який надає безкоштовну психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, функціонують Центр культури студентської молоді, творчі колективи, спортивні секції та споруди (два футбольних зали, тренажерний зал і тенісний корт). Проводяться конференції, семінари, екскурсії та просвітницькі заходи, спрямовані на підтримку психоемоційного балансу та розвиток особистісних компетентностей. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з Експертною групою підтвердили, що освітнє середовище є безпечним та загалом задовольняє їхні потреби. Водночас опитування, яке проводиться Відділом моніторингу та забезпечення якості, включає лише загальні питання щодо наявності умов для психологічної підтримки, розкриття творчих здібностей тощо, що, на думку Експертної групи, є недостатнім для деталізованого визначення потреб та інтересів здобувачів. Під час реалізації ОП випадків конфліктних ситуацій не виникало.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

В ЗВО функціонує багаторівнева система підтримки здобувачів вищої освіти. Інформаційна взаємодія зі здобувачами побудована на основі цифрової інфраструктури: кожен здобувач отримує корпоративний обліковий запис у домені ztu.edu.ua, що відкриває доступ до Освітнього порталу (<https://learn.ztu.edu.ua/>) та персонального кабінету в системі «Цифровий університет» (<https://portal.ztu.edu.ua/>). Зазначені платформи дозволяють здобувачам отримувати навчально-методичні матеріали, переглядати розклад, результати контролю та здійснювати вибір вибірових компонентів, що забезпечує оперативність організаційної та освітньої підтримки. Консультативний супровід здобувачів реалізується через безпосередню взаємодію з НПП, кураторами академічних груп, гарантом ОП та деканом. Органи студентського самоврядування, зокрема Студентський ректорат, координують позанавчальну діяльність та інформують здобувачів про заходи університетського життя. Підтримку ментального здоров'я забезпечує Центр соціально-психологічної підтримки і супроводу «PsyLab», де кожен учасник освітнього процесу може безкоштовно отримати до 10 індивідуальних сесій з психологом, а також відвідувати групові заняття. Здобувачі під час бесіди з Експертною групою зазначили, що поінформовані про наявність цього сервісу. Фізичне здоров'я підтримується спортивною інфраструктурою (спортивні зали, тенісний корт, тренажерний зал), роботою секцій та арт-студій, а також медичним пунктом у навчальному корпусі. Соціальна підтримка включає забезпечення місцями у гуртожитках, призначення соціальних стипендій відповідно до законодавства, функціонування Центру розвитку кар'єри (<https://work.ztu.edu.ua/>) та надання безкоштовних юридичних консультацій через Юридичну клініку Університету. Для зворотного зв'язку щодо будь-яких аспектів освітнього процесу здобувачі можуть скористатися електронною Скринькою довіри, а також її фізичним аналогом, розміщеним у холі Головного корпусу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Університет демонструє готовність до забезпечення інклюзивного освітнього середовища. Інфраструктура ЗВО адаптована для маломобільних груп населення: біля навчальних корпусів та гуртожитків встановлено пандуси відповідно до ДБН В.2.2-40:2018, новий навчальний корпус обладнано ліфтом, у приміщеннях наявні санітарні кімнати, пристосовані для осіб з особливими потребами, а також кнопки виклику допомоги. Доступність будівель підтверджується відповідними Актами огляду, оприлюдненими на сайті ЗВО (<https://ztu.edu.ua/page/418.html>). Для осіб із порушеннями зору передбачено спеціалізоване обладнання - принтер та клавіатури зі шрифтом Брайля, відеозбільшувачі, великоформатні інтерактивні панелі; на дверях і сходах нанесено контрастні стрічки. Нормативно врегульовано Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, який визначає обов'язки працівників щодо надання допомоги при переміщенні приміщеннями. В Університеті діють Центр інклюзивної освіти, Центр ветеранського розвитку та Пункт незламності, що спрямовані на підтримку та адаптацію різних категорій здобувачів. За потреби навчання може здійснюватися дистанційно через систему «Цифровий університет» та Освітній портал (<https://learn.ztu.edu.ua>), що забезпечує рівний доступ до навчальних матеріалів. На момент проведення акредитаційної експертизи на ОП «Управління земельними і водними ресурсами» здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються, однак ЗВО продемонстрував інституційну спроможність до прийому та супроводу таких осіб.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання запобігання корупції та врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО регламентовані комплексом нормативних документів. Базовим актом щодо вирішення конфліктів є Положення про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-zhdtu/>), яке

визначає послідовність дій: від бесіди з конфліктуючими сторонами до створення спеціальної комісії та контролю за виконанням її рішень. Водночас у ЗВО функціонує Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, Положення про розгляд звернень, а також документів щодо протидії булінгу та забезпечення гендерної рівності (<https://docs.ztu.edu.ua/>). Щорічно оновлюється План заходів із запобігання та протидії булінгу. Разом з тим. Антикорупційну політику визначає Антикорупційна програма на 2024-2026 рр., відповідно до якої передбачено призначення уповноваженої особи з питань запобігання корупції. Для анонімного повідомлення про порушення функціонує Скринька довіри в електронному форматі та у фізичному вигляді у холі головного корпусу. Протягом реалізації ОП випадків конфліктних ситуацій зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Матеріально-технічні та фінансові ресурси ЗВО в цілому забезпечують можливість досягнення мети та програмних результатів навчання за ОП. Освітній процес реалізується у належно обладнаних навчальних корпусах із використанням мультимедійного обладнання, спеціалізованих лабораторій та комп'ютерних класів. Обладнання поступово оновлюється, що підтверджено під час зустрічей з учасниками освітнього процесу. Цифрова інфраструктура ЗВО побудована на платформі «Цифровий університет», що об'єднує Освітній портал, персональні кабінети здобувачів та корпоративну пошту і забезпечує доступ до інформаційних ресурсів у режимі 24/7. В Університеті діє розгалужена система підтримки здобувачів, яка включає Центр соціально-психологічної підтримки «PsyLab» з можливістю безкоштовних індивідуальних консультацій, Юридичну клініку, Центр розвитку кар'єри, спортивну інфраструктуру та Скриньку довіри. Система фізичної безпеки відповідає вимогам воєнного часу: облаштовано укриття місткістю понад 1000 осіб, функціонують системи відеоспостереження та цілодобова охорона. Інфраструктура адаптована для осіб з особливими освітніми потребами (пандуси, ліфт, обладнання Брайля, Центр інклюзивної освіти). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з Експертною групою підтвердили задоволеність рівнем матеріально-технічного забезпечення та безпечністю освітнього середовища.

Недоліки

Під час реалізації ОП використовується обмежений комплекс спеціалізованого програмного забезпечення (GOOGLE EARTH PRO, QGIS, WXtrack, APT Decoder - переважно продукти з відкритим кодом), що, на думку Експертної групи, не дозволяє здобувачам повною мірою оволодіти необхідними цифровими компетентностями для фахівців у галузі наук про Землю.

Рекомендації

Гаранту ОП спільно із завідувачем кафедри наук про Землю до початку 2026/2027 навчального року проаналізувати потреби здобувачів у спеціалізованому програмному забезпеченні для дистанційного зондування Землі, ГІС-аналізу та гідромодельовання і на підставі цього аналізу забезпечити доступ щонайменше до 2-3 додаткових програмних продуктів (зокрема, навчальних ліцензій ArcGIS, ENVI, HEC-RAS або їхніх аналогів), результатом чого стане розширення переліку ПЗ, зафіксоване в оновлених силабусах відповідних ОК. Гаранту ОП до початку 2026/2027 навчального року: провести інвентаризацію всього програмного забезпечення, що фактично використовується при викладанні ОК10, ОК21, ОК22, ОК23, ОК34, та оформити деталізований перелік із зазначенням типу ліцензії (ліцензійне, вільнопоширюване, освітня ліцензія), версії та ОК, для яких воно застосовується;

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження та перегляду освітніх програм у ЗВО регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>). Відповідно до цього документа ОП розробляється робочою групою на чолі з гарантом, проходить розгляд на Вченій раді факультету та Науково-методичній раді Університету, після чого затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора. Перегляд ОП здійснюється щорічно. В Університеті затверджено алгоритми розробки та перегляду освітніх

програм із визначенням конкретних етапів і термінів - зокрема, на 2025-2026 н.р. (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/algorithm-rozrobky-ta-pereglyadu-osvitnih-program-na-2025-2026-navchalnyj-rik/>) та на 2026-2027 н.р. (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/algorithm-rozrobky-ta-pereglyadu-osvitnih-program-na-2026-2027-navchalnyj-rik/>). Підставами для внесення змін до ОП можуть бути ініціативи членів робочої групи, результати моніторингу якості програми, рекомендації попередніх акредитацій, а також зміни ресурсних умов. ОП була затверджена вперше у 2020 році за результатами широкого обговорення із заінтересованими сторонами (https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/316198/mod_folder/content/o/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8%20%D0%B7%D0%Bo%D1%81%D1%96%D0%B4%D0%Bo%D0%BD%D1%8C%20%D0%BA%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D1%85%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BB%D1%96%D0%B2%20%D1%96%D0%B7%20%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B8%CC%86%D0%BA%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%Bo%D0%BC%D0%B8_103_2020.pdf). Під час перегляду 2024 року було організовано круглі столи як з добувачами (https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/316198/mod_folder/content/o/%D0%9A%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B8%CC%86%20%D1%81%D1%82%D1%96%D0%BB%20%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8_2024pdf.pdf), так і з зовнішніми стейкхолдерами (https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/316198/mod_folder/content/o/%D0%A1%D1%82%D0%B5%D0%B8%CC%86%D0%BA%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B8_2024.pdf), за підсумками яких внесено зміни до переліку обов'язкових компонентів (вилучено ОК «Океанологія з основами океанографії» та «Геологічні проблеми регіону», додано ОК «Ґрунтознавство»), збільшено обсяг вивчення іноземної мови тощо. В редакції ОП 2025 року посилено фундаментальну складову, інтегровано курси аналітичної хімії та біогеохімії довкілля в єдину дисципліну «Біогеохімія та аналітична хімія» (5 кредитів), введено компоненту «Базова загальна військова підготовка», уточнено назви дисциплін. Водночас Положення про організацію освітнього процесу не містить деталізованого опису моніторингових процедур щодо якості ОП, зокрема конкретних строків, відповідальних осіб та механізмів їх реалізації.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залучення здобувачів до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП реалізується за кількома напрямками. Перший - систематичне анонімне анкетування, яке організовує Відділ моніторингу та забезпечення якості (<https://ztu.edu.ua/page/443.html>): тричі на рік проводяться опитування щодо якості освітньої діяльності за ОП та щодо якості викладання й навчання за окремими дисциплінами (двічі на рік). Разом з тим, зміст анкет практично не оновлювався з 2020 року, а Положення про анкетування стейкхолдерів не переглядалось, що обмежує можливість отримання актуальної та деталізованої інформації від здобувачів. Другий напрям - безпосередня участь здобувачів у круглих столах із перегляду ОП. За наданими протоколами (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=195873>) здобувачі формулювали конкретні пропозиції: щодо посилення практичного вивчення геосфер, актуальності дослідження наслідків воєнних дій на довкілля, розширення інформаційного супроводу ОК на Освітньому порталі, збільшення обсягу вивчення іноземної мови тощо. Частину зазначених пропозицій було враховано під час перегляду ОП 2024 та 2025 років. Третій напрям - представництво здобувачів в колегіальних органах управління через участь у Студентському ректораті, Вченій раді Університету (<https://ztu.edu.ua/department/132.html>) та Вченій раді факультету гірничої справи, природокористування та будівництва, що забезпечує можливість впливу на рішення щодо затвердження та перегляду ОП на інституційному рівні.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Представники роботодавців беруть участь у процедурах забезпечення якості ОП використовуючи декілька механізмів. Ключовою формою є їхня участь у круглих столах з перегляду ОП (<https://news.ztu.edu.ua/2024/11/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennya-opp-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu-2/>). Зокрема, в листопаді 2024 року до круглого столу було залучено фахівців, профіль діяльності яких безпосередньо пов'язаний зі спеціальністю: О. Толкач (т.в.о. директора ТОВ "Гранітний кар'єр"), О. Медведь (директор ТОВ "ЕКО-МБ"), С. Ковальову (завідувач лабораторії агрохімічних досліджень Інституту сільського господарства Полісся НААН України), (https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/316198/mod_folder/content/o/%D0%A1%D1%82%D0%B5%D0%B8%CC%86%D0%BA%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B8_2025.pdf). За результатами обговорення роботодавці сформулювали пропозиції щодо посилення вивчення ґрунтових ресурсів, розширення блоку вибіркових дисциплін для поглибленого вивчення управління водними ресурсами та дослідження законодавчих змін у сфері землекористування. Зазначені пропозиції знайшли відображення в редакції ОП 2024 року. Окрім круглих столів, комунікація з роботодавцями підтримується в рамках проведення гостьових лекцій та в процесі міжособистісної взаємодії, що підтверджено під час зустрічі з представниками роботодавців. Додатковим інструментом отримання зворотного зв'язку є рецензування освітньої програми представниками роботодавців (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=230574>). З 2024 року в Університеті запроваджено практику цілеспрямованого анкетування роботодавців щодо якості підготовки здобувачів за ОП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В Університеті функціонує цілісна система моніторингу професійного шляху випускників, координацію якої здійснює Центр розвитку професійної кар'єри (<https://work.ztu.edu.ua/>). На рівні випускової кафедри наук про Землю роботу з випускниками ведуть безпосередньо гарант ОП та НПП. Інструментом внутрішнього обліку є кафедральний журнал працевлаштування, де фіксуються відомості про перше місце роботи та подальшу професійну траєкторію фахівців. Зворотний зв'язок із випускниками підтримується через розгалужену мережу комунікацій: соціальні мережі, участь у спільних науково-практичних конференціях, ділові зустрічі та професійні консультації. Додатковим каналом комунікації є ГО «Асоціація випускників Житомирської політехніки» (<https://alumni.ztu.edu.ua>). Відділ моніторингу та забезпечення якості проводить опитування випускників щодо якості ОП. За час функціонування ОП відбулося два випуски здобувачів. Значна частина бакалаврів продовжила навчання в магістратурі за спорідненими спеціальностями. Під час зустрічі зі здобувачами освіти ті виявили бажання продовжити навчання на аналогічній спеціальності за умови відкриття магістерської програми в ЗВО. Кафедра також відстежує працевлаштування за фахом або у суміжних галузях екологічного профілю. Прикладом успішної професійної реалізації є випускник Ігор Рекун, який працює у сфері природних ресурсів, застосовуючи здобуті знання з моніторингу та раціонального природокористування. Кафедра розвиває практику залучення випускників до рецензування ОП та проведення зустрічей зі студентами молодших курсів для популяризації фаху й обміну практичним досвідом.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система внутрішнього забезпечення якості ЗВО побудована на засадах міжнародних стандартів ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019, що підтверджується відповідними сертифікатами (<https://news.ztu.edu.ua/2024/12/zhytomyrska-politehnika-otrymala-novyy-sertyfikat-na-vidpovidnist-vymogam-mizhnarodnyh-standartiv-yakosti-iso/>). На офіційному вебсайті в розділі «Освіта» – «Якість освіти» (<https://ztu.edu.ua/page/443.html>) розміщено базові документи системи якості: Політику у сфері якості, Положення про анкетування стейкхолдерів (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1353>), Перелік зацікавлених сторін, Реєстр процесів системи управління якістю, Програми внутрішнього аудиту на відповідні навчальні роки, а також результати опитувань здобувачів, випускників та роботодавців. Моніторинг якості ОП реалізується через анкетування стейкхолдерів, внутрішні та зовнішні аудити. За результатами анкетування здобувачів у 2025–2026 н.р. щодо якості викладання ОК встановлено загалом високий рівень задоволеності, водночас з конкретними проблемними позиціями: за ОК «Геологія з основами геодезії», «Гідрологія з основами гідробіології», «Метеорологія і кліматологія», «Вища математика», «Ділова українська мова та академічне письмо», «Іноземна мова» частка відповідей «Скоріше так» щодо зрозумілості та логічності викладання становила 33,3–50,0 %. Потребу в ширшому використанні презентацій та демонстрацій відзначено за ОК «Біологія та екологія біологічних систем», «Гідрологія з основами гідробіології», «Фізичне виховання», «Моніторинг довкілля», «Економічне обґрунтування природоохоронних технологій» (11,1–50,0%). У поточному навчальному році впроваджено оновлений інструментарій опитування НПП, що дозволяє глибше проаналізувати відповідність освітньої інфраструктури та методичного забезпечення сучасним вимогам. Результати анкетувань проходять багаторівневе обговорення на засіданнях кафедри, Вчених радах факультету та Науково-методичній раді Університету, що забезпечує оперативне реагування.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП раніше проходила процедуру акредитації згідно з Постановою КМУ від 16.03.2022 р. № 295, за результатами якої було прийнято рішення про умовну (відкладену) акредитацію. Рекомендації НАЗЯВО були проаналізовані на засіданнях Науково-методичної ради Університету та Вченої ради факультету, що стало основою для змістовної та структурної трансформації програми. Зокрема, для повного забезпечення досягнення ПРН6 (розуміння Землі як планетарної системи та її геосфер) було проведено фундаментальне оновлення фахового блоку: ОК «Географія та туристична діяльність» трансформовано в ОК «Географія» з додаванням змістового модуля «Вступ до географії. Географія як система наук»; курси аналітичної хімії та біогеохімії довілля інтегровано в єдину дисципліну «Біогеохімія та аналітична хімія» (5 кредитів); ОК26 трансформовано в «Оцінка природних і техногенних загроз у водно-земельних системах» (5 кр.); збільшено обсяг ОК32 з 3 до 6 кредитів та змінено назву на «Ремедіація і рекультивація порушених земель» з урахуванням регіональної специфіки післявоєнного відновлення територій. Крім того, в Університеті проводились акредитації інших ОП у галузі знань 10 «Природничі науки» (магістерський та третій рівні), за результатами яких також надавались рекомендації: проведення занять в офлайн-режимі, посилення кадрового забезпечення, зміна методики контрольних заходів, посилення академічної мобільності, розширення каталогу вибіркових дисциплін, залучення роботодавців до проведення аудиторних занять. Частину з цих рекомендацій враховано: запроваджено змішану форму навчання, розширено каталог вибіркових дисциплін

(понад 30 компонентів на кожен рік навчання), залучено професіоналів-практиків до освітнього процесу. Загалом результати акредитацій ОП та зовнішніх аудитів розглядаються на засіданнях кафедр, Вчених радах факультетів та Університету і Науково-методичної ради.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЗВО позиціонує себе як людиноцентризований заклад, у якому формування культури якості є системним процесом, що ґрунтується на цінностях відкритості, академічної доброчесності та інноваційності. Місія Університету (<https://ztu.edu.ua/chapter/17.html>) визначає пріоритет розвитку особистості та створення атмосфери довіри. Залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>) на 5 взаємопов'язаних рівнях: університетському (ректор, проректори, Вчена рада, Науково-методична рада, Відділ моніторингу та забезпечення якості), факультетському (деканат, Вчена рада факультету), кафедральному (випускова кафедра наук про Землю), викладацькому (оновлення робочих програм, впровадження інноваційних методик) та студентському (органи самоврядування, анонімні опитування). Згідно з Переліком зацікавлених сторін ЗВО (<https://ztu.edu.ua/page/443.html>), визначено очікування, загрози та можливості кожної групи стейкхолдерів. Реєстр процесів системи управління якістю засвідчує розподіл відповідальних осіб та підрозділів за реалізацію процесів управління якістю. Учасники академічної спільноти також беруть участь у процедурах внутрішнього аудиту відповідно до стандарту ДСТУ ISO 9001:2015, а результати взаємодії документально підтверджуються протоколами засідань кафедри, Вченої ради факультету та звітами круглих столів зі стейкхолдерами (<https://news.ztu.edu.ua/2023/06/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennja-opp-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu/>, <https://news.ztu.edu.ua/2024/05/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennja-opp-spetsialnosti-103-nauky-pro-zemlyu/>, <https://news.ztu.edu.ua/2024/11/kruglyj-stil-zi-stejkholderamy-shhodo-obgovorennja-opp-spetsialnostej-103-nauky-pro-zemlyu-2/>). Представники кафедр беруть участь у загальнонаціональних заходах, зокрема Українському форумі якості освіти (UQAF), що дозволяє імплементувати кращі практики в реалізацію ОП. В освітньому процесі активно використовуються цифрові інструменти та проєктний підхід, що підвищує якість навчання та інклюзивність освітнього середовища. Здобувачі освіти підтвердили обізнаність щодо принципів академічної доброчесності під час навчання та написання кваліфікаційних робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО здійснює визначені процедури розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>). Щорічний перегляд ОП супроводжується залученням здобувачів вищої освіти через анонімне анкетування (тричі на рік) та круглі столи, а також роботодавців — через круглі столи, рецензування ОП та запроваджену з 2024 року практику анкетування. Пропозиції стейкхолдерів знаходять відображення в динаміці змін програми: у редакціях 2024 та 2025 років відбулися суттєві структурні та змістові трансформації ОП. Функціонує Центр розвитку професійної кар'єри, який разом із випусковою кафедрою забезпечує моніторинг кар'єрного шляху випускників. Система внутрішнього забезпечення якості базується на міжнародних стандартах ДСТУ ISO, передбачає внутрішні аудити, анкетування та багаторівневе обговорення результатів моніторингу. Відбулось фундаментальне оновлення фахового блоку ОП (трансформація ОК «Географія та туристична діяльність» в «Географію» з додаванням модуля «Вступ до географії», інтеграція курсів у «Біогеохімію та аналітичну хімію», створення нових ОК з урахуванням післявоєнного контексту тощо). Яскраво виражена різноманітність форм залучення роботодавців до забезпечення якості ОП: круглі столи з перегляду програми, рецензування ОП, гостьові лекції фахівців-практиків, а також запроваджене з 2024 року цілеспрямоване анкетування роботодавців, що допомагає розширювати механізми отримання зворотного зв'язку.

Недоліки

Положення про організацію освітнього процесу та інші нормативні документи ЗВО не містять деталізованого опису процедур моніторингу якості ОП — зокрема, конкретних строків проведення моніторингових заходів, визначення відповідальних осіб за кожен етап та механізмів реалізації. Зміст анкет для здобувачів практично не оновлювався з 2020 року, а Положення про анкетування стейкхолдерів (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=1353>) не переглядалось, що обмежує можливості отримання актуальної та деталізованої інформації.

Рекомендації

До початку 2026–2027 навчального року гаранту ОП спільно з Відділом моніторингу та забезпечення якості внести зміни до Положення про організацію освітнього процесу (або розробити окремий локальний акт), у якому визначити конкретні етапи, строки, відповідальних осіб та інструменти моніторингу якості освітніх програм для

забезпечення прозорості та системності моніторингових процедур. Маркером виконання є наявність затвердженого документа з деталізованим описом моніторингових процедур, розміщеного у відкритому доступі на сайті ЗВО. Протягом першого семестру 2026–2027 навчального року Відділу моніторингу та забезпечення якості переглянути та оновити зміст анкет для здобувачів вищої освіти, забезпечивши їх відповідність сучасним запитам і потребам, зокрема включивши питання щодо задоволеності окремими освітніми компонентами, практичною підготовкою та якістю зворотного зв'язку від викладачів. Результатом має стати затверджена оновлена редакція Положення про анкетування стейкхолдерів та відповідних анкетних форм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в ЗВО, визначаються комплексом нормативних документів: Статутом Університету, Колективним договором, Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вибіркового навчальних дисциплін, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність тощо. Зазначені документи публікуються на офіційному вебсайті Університету та на порталі внутрішніх нормативних документів (<https://docs.ztu.edu.ua>). Водночас не всі нормативні документи є вільно доступними для ознайомлення усіма бажаючими — зокрема, План заходів щодо забезпечення якості Державного університету «Житомирська політехніка» на 2024-2025 н.р. та окремі документи на порталі внутрішніх нормативних документів мають обмежений доступ, що потребує авторизації. Порядок та процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії, включаючи вибір навчальних дисциплін, регламентовані відповідними положеннями. Анотації вибіркового дисциплін вносяться до Інформаційної системи «Портал Житомирської політехніки» та оприлюднюються в особистих кабінетах здобувачів. Під час реалізації ОП конфліктних ситуацій щодо дотримання визначених правил не зафіксовано.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП розміщується на Освітньому порталі ЗВО (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=5486>). Поряд із проєктом ОП функціонує онлайн-форма для надання відгуків стейкхолдерами (роботодавцями) (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/url/view.php?id=224416>). Після збирання зворотного зв'язку — як через електронну форму, так і під час круглих столів з перегляду ОП — робоча група на чолі з гарантом аналізує отримані пропозиції, підсумовує їх та інформує заінтересовані сторони про результати врахування (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=239369>). Водночас, на Освітньому порталі відсутні проєкти освітніх програм попередніх років, що ускладнює можливість аналізу динаміки змін ОП зовнішніми заінтересованими сторонами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО оприлюднює інформацію відповідно до вимог статті 79 Закону України «Про вищу освіту». Освітня програма у повному обсязі, програмні результати навчання, навчальні плани, результати обговорення проєктів ОПП та робочі програми обов'язкових освітніх компонентів розміщені на Освітньому порталі Університету (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=5486#section-0>). Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>) та Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вибіркового навчальних дисциплін (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=277>). Каталог вибіркового дисциплін щорічно оновлюється з урахуванням запитів стейкхолдерів та змін на ринку праці, а анотації вибіркового ОК вносяться до Інформаційної системи «Портал Житомирської політехніки» та оприлюднюються в особистих кабінетах здобувачів. ОП передбачає 60 кредитів вибіркового дисциплін (25 % загального обсягу): 12 кредитів загальної підготовки (ВК 1.1–ВК 1.3) та 48

кредитів професійної підготовки (ВК 2.1–ВК 2.12 по 4 кредити). Здобувачі мають право обирати дисципліни як із запропонованого каталогу, так і з навчальних планів інших спеціальностей, що розширює можливості індивідуалізації навчання. Здобувачі освіти під час зустрічі повідомили що вони ознайомлені з переліком вибіркових дисциплін, а також мають свободу вибору відповідних ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Функціонування Освітнього порталу як єдиної платформи для розміщення ОП у повному обсязі, навчальних планів, робочих програм обов'язкових ОК, а також проекту ОП із вбудованою онлайн-формою для надання відгуків заінтересованими сторонами та систематизованими результатами врахування отриманих пропозицій. Чітко регламентована процедура вибору вибіркових дисциплін із визначеними строками (щорічно до 15 грудня - внесення переліку ОК, до 30 січня - оприлюднення анотацій, 1-15 лютого - період вибору здобувачами), що забезпечує прозорість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Інформація про освітню програму, ПРН, навчальні плани та робочі програми обов'язкових ОК розміщена у відкритому доступі. Каталог вибіркових дисциплін щорічно оновлюється, а анотації оприлюднюються в особистих кабінетах здобувачів.

Недоліки

Частина нормативних документів, що регламентують процеси та обов'язки учасників освітнього процесу (наприклад Положення про внутрішній аудит), має обмежений доступ і потребує авторизації для ознайомлення. На Освітньому порталі відсутній архів проектів освітніх програм попередніх років, що унеможлиблює відстеження динаміки змін ОП.

Рекомендації

До початку 2026 - 2027 навчального року адміністрації Університету забезпечити відкритий доступ (без потреби авторизації) до всіх нормативних документів, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. Маркером виконання є вільний доступ до зазначених документів для будь-якого користувача. До початку 2026 - 2027 навчального року створити на Освітньому порталі архів проектів ОП за попередні навчальні роки із зазначенням дати оприлюднення та затвердження кожної редакції.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків_43062.xlsx	mMVCooAerGCGDLJSY+wmROb+Ofd5KL2OmMDi1aFX9pw=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Михайлів Ірина Романівна

Члени експертної групи

Тіхлівець Світлана Валеріївна

Саакянц Олександр Олександрович